[*Ao.* 1820.] [*No.* 34.

Bataviasche Courant.

ZATURDAG, *den* 19*den* AUGUSTUS, 1820.

OP Donderdag den 24 dezer, zijnde de GEBOORTE-DAG van Z. M. den KONING, zal Zijne Excellencie de GOUVERNEUR GENERAAL, *des ochtends ten half-negen ure, alle burgerlijke en militaire autoriteiten, en voorts alle ingezetenen ontvangen, die op dien heugelijken dag hunne gelukwenschingen zullen komen aanbieden.*

Op last van Zijne Excellencie.

De algemeene ſecretaris.

J. C. BAUD.

ALLE burgerlijke en militaire autoriteiten en ambtenaren, worden namens Zijne Excellencie den GOUVERNEUR GENERAAL *genoodigd tot het bijwonen van een* Bal en Souper, *in het gebouw der Harmonie, op donderdag den 24 dezer, ter viering van den GEBOORTE-DAG van Z. M. den KONING.*

Op last van Zijne Excellencie.

De algemeene ſecretaris.

J. C. BAUD.

Publikatie.

Wij GODERT ALEXANDER GERARD PHILIP BARON VAN DER CAPELLEN, *Kommandeur van de Orde van den Nederlandschen Leeuw, Secretaris van Staat, Gouverneur Generaal over Nederlandsch Indië, enz., enz., enz.*

IN RADE.

Aan allen die deze zullen zien of hooren lezen, Salut! doen te weten:

NADEMAAL bij de voorwaarden der amfioen-pacht op de eilanden Java en Madura, voor het jaar 1821, op heden in Rade gearresteerd, voorkomen de navolgende bepalingen.

„ 1°. Het regt om amfioen in het klein te mogen verkoopen, behoort bij uitſluiting aan den pachter, en in de reſidentiën aan zee gelegen, wordt aan denzelven mede het regt toegekend, om amfioen in bollen aan voerders van inlandſche vaartuigen te mogen verkoopen.

„ 2°. Om de pachters te beter van hun regt te verzekeren, zal het niemand vrijſtaan, eene mindere hoeveelheid amfioen, dan van een kist te gelijk, ten minste wegende 125 ponden, te koopen of te verkoopen, dan van en aan den pachter alleen die de pacht hebben zal, op de plaats alwaar de koop of verkoop geſchiedt.

„ Des zal ook alle ongeprepareerde amfioen, welke in eene mindere hoeveelheid dan van een kist, ten minſten inhoudende 125 ponden, in het bezit van een ander dan van den pachter, of zijne onder-pachters, door hem tot den verkoop van amfioen in het klein geautoriſeerd, gevonden wordt, ten zij gekocht van den pachter op de plaats alwaar de aanhaling geſchiedt, of wel, dat het minder gedeelte verkocht is aan den pachter aldaar, hetgeen de bezitter zal moeten bewijzen, bij aanhaling worden geconfiskeerd en de bezitter daarenboven verbeuren eene boete gelijkſtandig aan de waarde van de aangehaalde amfioen.

„ Deze boete zal in geen geval minder bedragen mogen dan *twee honderd guldens.*

„ 3°. Den pachter alleen zal het vrijſtaan eene kist amfioen te openen, doch geen ander perſoon zal zulks vermogen te doen, anders dan op ſpeciale vergunning, en wel in tegenwoordigheid van iemand door den reſident daartoe gecommitteerd, welke te Batavia, Samarang en Sourabaija zal moeten zijn de waterfiskaal, en waarbij de pachter mede zal moeten aſſiſteren; het een en ander op eene boete als in art. 2. vermeld.

„ 4°. En om het toezigt daarop gemakkelijker te maken, zal telken reize van iederen aanbreng en verkoop van amfioen en de toegelaten hoeveelheid van kisten van ten minſte 125 ponden, door den reſident der plaats alwaar de aanbreng en verkoop geſchiedt, worden kennis gegeven aan den pachter.

„ De aanbrengers en koopers van amfioen zullen telken reize dat zulks geſchiedt, binnen den tijd van twee maal vier en twintig uren verpligt zijn, den reſident ſchriftelijk daarvan berigt te geven, en wijders gehouden zijn, op aanvrage van den reſident bewijs te leveren van de wijze op welke over de aangebragte of gekochte amfioen door hen is beſchikt; in geval van verkoop of weder verkoop zal dit moeten gedaan worden door de overlegging van een certificaat van den kooper, het een en ander op verbeurte van eene boete van *twee honderd guldens* telken reize, bij verzuim of nalatigheid.

„ 5°. Het bereiden en verkoopen van amfioen in het klein door de pachters, zal alleen mogen geſchieden op de plaatſen, vermeld op de bij deze voorwaarden gevoegde lijst, welke tevens aanwijst het getal amfioenkitten dat zal mogen gehouden worden op elke plaats, met dien verſtaande nogtans ten aanzien der zuikermolens in de reſidentie Batavia, dat aangezien de kitten aldaar eeniglijk worden toegelaten, om de werklieden op deze molens welke amfioen rooken, niet van hunne werkzaamheden aftetrekken, het den pachter niet geoorloofd zal zijn, aldaar amfioen in het klein te verkoopen aan andere lieden, dan die op de voorschreven molens gedurende de werkzaamheden worden gehuisvest en onderhouden. Het is mitsdien den pachter en ook de zuikermolenaren verboden, om eenig vreemd perſoon tot het ſchuiven van amfioen op de zuikermolens toetelaten, telken reize op verbeurte van eene boete van *twee honderd guldens* voor iederen perſoon.

„ 6°. Elk reſident zal aan de alzoo in zijne reſidentie toegeſtane kitten een doorloopend nummer geven, welk nummer, nevens het woord *Madat-kit*, in de Inlandſche en Chineſche talen, op eene zigtbare en duidelijke wijze zal worden geſchreven op een houten bord, voor elke kit te ſtellen.

„ 7°. De verkoop van amfioen op de *partikuliere* bazaars, behoort bij uitſluiting tot de bemoeijenis des pachters; hij geniet daarvan echter ſlechts *een derde*, en is gehouden, onder behoorlijke overlegging eener rekening van ontvangst en uitgave, aan den reſident om de drie maanden te doen, *de twee overige derde gedeelten* te ſtorten in 's lands kas, om vervolgens aan de regthebbenden, op autoriſatie van het Gouvernement, te worden uitbetaald.

„ 8°. De potias der in art. 7, genoemde bazaars, zullen den pachter geene verhinderingen in het doen zijner perceptie mogen in den weg leggen, op verbeurte eener boete telken reize van *een duizend guldens.*

„ 9°. Alle amfioen-kitten of bijeenkomſten van amfioenſchuivers, gehouden wordende op andere plaatſen, dan die, welke volgens artikel 5, geadmitteerd en op de lijst, waartoe zich dat artikel refereert, bekend geſteld zijn, dan wel het getal te bovengaande voor elk dier plaatſen bepaald, zullen zijn onwettig.

„ Voor elke ongewettigde amfioen-kit, of bijeenkomst van amfioenſchuivers, door of van wege de pachters, of wie het ook zijn mogt, gehouden wordende, zal de houder telken reize verbeuren eene boete van *een duizend guldens.*

„ 10°. De kampongs- of desſas- hoofden zijn gehouden, elk in den zijnen, te waken dat in of bij hunne kampongs- of desſas geene onwettige amfioen-kitten worden gehouden.

„ Dit echter geſchiedende, zijn zij verpligt daarvan dadelijk kennis te geven aan de naast aanwezige civiele autoriteit. Zulks verzuimende zullen zij vervallen in eene boete van *vijftig guldens.* Indien bevonden wordt, dat eene ongewettigde kit met toelating van het kampongs hoofd is opgerigt, of dat hij zelve daarin deelt, zoo zal hij verbeuren eene boete van *twee honderd guldens.*

„ 11°. Een ieder die een ongewettigde madat-kit bezoekt, en aldaar, amfioen ſchuivende, wordt betrapt, zal voor de eerste reize eene boete van *tien guldens*, en voor de tweede reize eene boete van *vijf en twintig guldens* verbeuren, en zal, voor de derde maal dit verbod overtredende, worden geſtraft met confinement in het blok of in den ketting, voor den tijd van een maand.

„ 12°. De pachters, onder-pachters en kitten-houders mogen geen amfioen verkoopen, dan tegen gereed geld; zij mogen, onder welk voorwendzel ook, geene goederen in betaling aannemen, ſub pœne telken reize van eene boete van *een honderd guldens*, dan wel van de ſtraf bij de wet op het heelen van geſtolen goederen geſteld.

„ Op geene ſchulden voor gekochte amfioen in het klein, zal eenig regt verleend worden, maar zullen dezelve worden gehouden voor nul en van geene waarde.

„ 13°. De geldboeten, bij deze conditien bepaald, door onvermogen niet kunnende betaald worden, zullen dezelve tegen de ſchuldigen en gecondemneerden worden veranderd in lijfſtraffen.

„ Ten aanzien van Europeanen zal voor elke *honderd guldens* die de boete beloopt, in plaats worden geſteld, een maand confinement op water en rijst; en ten aanzien van Inlanders en Chinezen insgelijks voor elke *honderd guldens* die de boete beloopt, een maand confinement in den ketting en arbeid aan de gemeene werken."

En nademaal aan deze bepalingen, eene verbindende kracht behoort te worden gegeven voor de gemeente.

ZOO IS HET, dat Wij hebben goedgevonden en verſtaan, dat dezelve door deze Onze openbare Publikatie ter kennis van den volke zullen worden gebragt.

En op dat niemand hiervan onwetendheid voorwende, zal deze in alle reſidentien en alomme worden afgekondigd in de Nederlandsche, Inlandsche en Chineſche talen.

Lasten en bevelen voorts dat alle hoogere en lagere kollegien en ambtenaren, justicieren en officieren, ieder voor zoo veel hem aangaat, aan de naauwkeurige uitvoering dezer de hand zullen houden, zonder eenige oogluiking of aanzien des perſoons.

Gegeven te Batavia den 29 Juli een duizend acht honderd en twintig.

VAN DER CAPELLEN.
Ter ordonnantie van den Gouverneur-Generaal in Rade.
De algemeene ſecretaris.
J. C. BAUD.

Publikatie.

Wij Godert Alexander Gerard Philip Baron van der Capellen, *Kommandeur van de Orde van den Nederlandſchen Leeuw, Secretaris van Staat, Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië, enz. enz. enz.*

IN RADE.

Aan alle die deze zullen zien of hooren lezen, Salut! doen te weten:

Nademaal gebleken is dat de gronden welke Ons hebben bewogen, om bij publikatie van den 24ſten Mei dezes jaars, den termijn van registratie voor de ſlaven in de reſidentie Batavia te verlengen, ook toepasſelijk kunnen worden geacht op andere gedeelten van het eiland Java.

ZOO IS HET, dat Wij hebben goedgevonden en verſtaan met referte tot art. 3 der publikatie van den 3den Juli 1819, den termijn, binnen welken op Java en Madura, de registratie der lijfeigenen moest zijn volbragt, te verlengen tot ultimo December 1820, en mitsdien de onderſcheidene reſidenten te magtigen, gelijk dezelve worden gemagtigd bij deze, om alle wettige lijfeigenen, welke voor de expiratie van dien tijd nog ter inſchrijving mogten worden aangeboden, onder de beſtaande bepalingen optenemen in het register.

En op dat niemand hiervan onwetendheid voorwende, zal deze in alle reſidentien en alomme worden afgekondigd en aangeplakt in de Nederlandſche, Inlandſche en Chineſche talen.

Lasten en bevelen voorts, dat alle hoogere en lagere kollegien en ambtenaren, justicieren en officieren, ieder voor zoo veel hem aangaat, aan de naauwkeurige uitvoering dezer de hand zullen houden, zonder eenige oogluiking of aanzien des perſoons.

Gegeven te Batavia, den *elfden* Augustus *achtien honderd en twintig.*

VAN DER CAPELLEN.
Ter ordonnantie van den Gouverneur Generaal in Rade.
De algemeene ſecretaris.
J. C. BAUD.

BENOEMINGEN.

Generale Staf.

Het bevel over de infanterie en kavallerie, onder de orders van den Generaal Majoor Kommandant der troepen, is opgedragen aan den Generaal Majoor, *J. van Geen.*

Plaatselijke Staf.

Tot plaats-majoor te Weltevreden, de 1ſte luitenant bij het regement infanterie n°. 18, *P. von Huben.*

Adminiſtratie der armee.

Tot adjunct-inſpecteur der 1ſte klasſe, de adjunct-Inſpecteur der 2de klasſe, *H. F. F. de Caimo.*

Geneeskundige-dienst.

Bij het 2de bataillon, 18de regement infanterie, de chirurgijn der 3de klasſe, *C. Ruttlinger.*

Bij het bataillon infanterie n°. 19, de chirurgijn der 3de klasſe, *J. S. Meijers.*

Bij het bataillon infanterie n°. 21, tot chirurgijn der 3de klasſe, de chirurgijn eleve, *S. Chevillard.*

Bij het 1ſte bataillon 5de regement artillerie, de chirurgijn der 3de klasſe, *C. J. Hoffman.*

Bij het garnizoens hospitaal te Palimanang, de apotheker der 3de klasſe, *D. Belletable.*

1ſte bat. 18de regt. infanterie.

Tot majoor, de kapitein bij het bataillon infanterie n°. 19, *J. de Leeuw.*

Bataillon pionniers.

Tot luitenant-kolonel, de majoor van het 18de regement, *O. C. V. Muntinghe.*

Tot 1ſte luitenant, de 1ſte luitenant der infanterie, *F. P. Leicker.*

ZEE-TIJDINGEN.

BATAVIA.

Aangekomen.

Augs. 12 — *brik De Jonge Jacobus, H. T. Benn, van Rotterdam, den 18 April 1820.* — *Eng. ſchip Britannia, F. Scharpe, van St. Helena, den 17 Juni passagier, de heer J. Walker, dito ſchip Jesſy, A. Landale, van Calcutta, den 24 dito.* — *ſchoener Molucko, Pawij van Tagal, den 19 Augustus.*

— 13 — *ſchip Maria Louiſa, W. Miller, van Anjer, den 11 Augustus, pasſagier, de heer T. D. Scheur.* — *brik Johanna, G. Martherus, van Samarang, den 7 dito.*

— 14 — *brik Jacoba Ambroſina, C. Lorch, van Samarang den 8 dito pasſagiers, luit. Everla, de heeren Dalton, Haij, J. F. Malliem, mev. Halle en 2 kinderen, dito Bianghong, Tan Poueen, van dito, den 18 Juli.*

— 15 — *Eng. ſchip Unity, James Tarner, van London, den 20 April, pasſagier, de heer N. Beis.*

— 17 — *Eng. ſchip Castle Forbes, T. L. Reid, van Sourabaija, den 13 Augustus.* — *brik Aglaija, E. Joſeph, van Samarang, den 5 dito.*

Vertrokken.

Augs. 12 — *ſchip Betzeij hernaamd Felie, C. Brodie, naar Sourabaija, met Z. M. troepen.*

— 13 — *brik Penanten, Jamal, naar Rembang.* — *dito Fredrik, H. Bear, naar Pakkalongan.* — *Eng. ſchoener Derwent, W. Carr, naar Timor Delhi.*

— 15 — *ſchip Everſſe, M. Voogd, naar Pakkalongan, pasſagiers, de heeren R. Evertſe, T. Statſin, J. Eduards en vrouw.* — *brik Tan Tekſing, Tan Tanko, naar dito.* — *ſchoener Salomina, H. Schultz, naar Sourabaija.* — *Chineeſche jonk Kimtaijſoen, Oen Maham, naar Kiangmo ij.*

— 17 — *ſchip Marij, W. Alexander, naar Sourabaija; pasſagiers mev. van Lawick van Pabst, de heeren M. Gerriſſe en van Neuwirth.* — *brik Coandie, Tjo Tjoan, naar Rembang.* — *ſchoener La Modeste, C. Mallow, naar Sourabaija.* — *dito Haphin, Tjieng Sinko, naar Cheribon.* — *Amerik. brik New Leader, W. Young, naar Calcutta.*

Schepen liggende ter reede.

Z. M. ſchip Tromp; kanonneer-boot No. 11; ſchepen Baronnesſe van der Capellen, Vrouw Maria, Johanna, Wilhelmina, Delphina, Jacoba, Betzij & Carolina, Tjimanuk, Hero, Race Horſe, Habſoen, Mercurij, Maria Louiſa; brikken Adſiſtentie, Goanhing, Jacoba Ambroſina, Hapſing, Bianhong, Soendie, Johanna, Samarang, Aglaija, Tikſing, Gollek, Adventure, Jacoba, Maria Charlotta, Bocang Beſie, Habgang, Jupiter, Fannij, Anna Maria, Mahabeth, Elizabeth, Goerab Samoet; ſchoeners Drake, Vougſien, Molucko, Lucifer; ſala ſala Martha. — *Eng. ſchepen Mary, Jane, Hero of Malown, William Neilſon, Mary Anne, John Bul; Anne, Britannia, Jessy, Unity, Castle Forbes.* — *Amerik. ſchepen Voltaire, Carolina, Clay, Maryann; brik Brazillian.* — *Maleiſche ſala ſala Boejang Slamat.* — *Chineſche jonk Inhap.*

SAMARANG.

Aangekomen.

Augs. 6 — *brik Anna Charlotta, J. C. Holtrop, van Joana.* — *dito Cornelia, J. Fredrik, van dito.*

— 10 — *ſchip Emilie, L. Christenſen, van Batavia, pasſagiers, de heeren Barbier & A. Schenk.*

Vertrokken.

Augs. 5 — *brik Aglaija, E. Joſeph, naar Indramaijoe & Batavia.*

— 7 — *brik Johanna, C. Martherus, naar Pakkalongan, Tagal, Indramaijoe en Batavia.* — *dito Jacoba Ambroſina, C Lorch, naar Indramaijoe en Batavia, pasſagiers, luit. Everla, mev. Halle & 2 kinderen, de heeren J. Dalton, A. Haij & J. F. Mallien.*

— 9 — *Chineeſche ſchoener De Hoop, Oewie Botje, naar Padang.*

Schepen liggende ter reede.

ſchip Pekin; brikken Johanna Maria, Maxima, Latoe Latoe, Helena, Geertruida, Elizabeth, Hendrik, Pieternella; ſchoeners Eliza, Dorothea; kotter Faire. — *Eng. ſchepen Malabar, Claudine.* — *Amerik. brik Bramin.* — *Arab. ſchepen Fattal Rachman, Patahalcair; brikken Joſeph, Marſoek; chaloup Cheribon.* — *Chineeſche brikken Hoope, Tjoangien, Jingſoen; ſchoener De Jonge Nicolaas.*

SOURABAIJA.

Aangekomen.

Juli 29 — *ſchoener Fathalkair, John Thomas, van Grisſee den 29 Juli.*

— 30 — *brik Maria, Gouw Keenſoei, van Batavia den 20 Junij.* — *Eng. ſchip Minerva, John Bell, van Batavia den 16 Juli.*

Augs. 1 — *Eng. ſchip Union, W. Skitter, van Macasſer den 27 Juli, met Z. M. troepen, pasſagier, mev. Skitter.* — *ſchip Zelima, Neurenberg, van Batavia den* [illegible]*, de heeren Asmus, vrouw en kind, en J. P. Keizer.*

— 2 — *brik Vriendſchap, J. Jacks, van Samarang den 6 Juli.*

Vertrokken.

Juli 29 — *ſchip Jacoba, W. Crozier, naar Batavia.*

— 31 — *Gouvt. ingehuurde kruijzer, ſchoener Fathalkair, J. Thomas, naar Bezoekie, en op eenen kruistogt voor het Gouvernement.*

Schepen liggende ter reede.

Z. M. korvet Eendragt, ſchoener Schildpad; kanonneer-boot no. 16, ſchepen [illegible]*, Arinus* [illegible]*; Experiment,* [illegible] *dimaz; brikken* [illegible]*, Willem, Johan, Laidie, Pontianak, Borrong, Bobofaken, Experiment,* [illegible]*, Maria, Vriendſchap; ſchoeners Roſe, Sanſfu; kotters Gemboljoijo, De Goede Hoop.* — *Eng. ſchepen Castle Forbes, Ladij Sophia, Stentſr, Minerva, Union, brik Alert.* — *Amerik. ſchepen Malabar, Restitution; brik Pocahontas.*

(*Het Haven-rapport van de laatſte week is niet aangekomen.*)

Batavia, *den* 18 *Augustus* 1820.

Berigten van *Banda* van den [illegible] Juli [illegible], behelzen, dat de oude krater van den vuurſpuwenden berg toen met minder hevigheid brandde, doch dat de nieuwe onophoudelijk bleef woeden. De zes ſpecerij perken op Lonthoir hadden veel geleden door de uitgeworpene asch, en de leverantie van ſpecerijen zou zeer gering zijn, daar de vruchten onrijp opengaan, van de boomen vielen, en vele jonge boomen midden doorgebroken waren.

Op Neira zag het er niet veel beter uit, en het geheel eiland had een woest en hoogst treurig aanzien. De perkeniers welke dit ongelukkig lot treft, waren dus alweder te leur geſteld in hunne verwachtingen, en na eenen hoogst onvoordeeligen oogst in het verleden jaar, zal deze rampſpoedige gebeurtenis hen zoo zeer achter uit zetten, dat zij niet in ſtaat zullen zijn de rijst en kleeding voor de perkſlaven te betalen.

De Chinezen en burgers, waarvan velen woonden aan den voet van den Goenoeng Api, [illegible] alwaar vruchten, groentens en bamboezen nog al weelderig groeiden, waren meest daar van verſtoken, en ſommigen hadden ook niet meer ſtaande behouden, niet een enden grond, die veranderd was tot een puinhoop.

De laatst ontvangene Bengaalſche nieuwspapieren, tot den 15 Junij behelzen weinig belangrijks.

Te *Bombaij* heerſchte de *Cholera morbus* met groote woede, zoo dat van de 100 zieken er 20 ſtierven. Ook te *Delhi* en den omtrek was deze plaag nog niet verminderd. Te *Calcutta* had het getal der dooden in de eerſte week der maand Junij zestig bedragen, waaruit dus eene vermindering der ziekte tegen de voorgaande weken zigtbaar is.

EUROPA.

FRANKRIJK.

Parijs, *den* 4 *Maart.*

Eergisteren heeft de heer *Dupont de l'Eure* in de Kamer der Gedeputeerden een breedvoerig, doch in zeer gematigde bewoordingen geſteld rapport uitgebragt, aangaande niet minder dan 442 petitien, onderteekend door 53,640 perſonen, ter inſtandhouding van het charter en thans beſtaande verkiezings-wet; — alsmede omtrent eenige weinige petitien, pleitende voor de noodzakelijkheid van eene verandering, — veelal onderteekend door ambtenaren. De petitionarisſen, ten voordeele van de thans nog beſtaande de verkiezings-wet, bedragen alzoo een aantal van 72 à 73000. De rapporteur betoogde, dat, hoewel de Kamer beſloten had om de vroeger ingeleverde rekwesten van dien aard, zonder verdere beraadſlaging, ter zijde te ſtellen, zij niet gehouden was op dit oogenblik een dergelijk beſluit te nemen; — hij merkte aan, dat 50 petitien afkomſtig waren uit plaatſen, alwaar

voornaame manufactuuren en fabrieken beſtonden, die zich alle beklaagden over het verval van handel en nering, dat derzelfs bloei niet beter konde worden bevorderd, dan door gevestigde wetten. Hij ſtelde alzoo voor, om de petitien te zenden naar de Commisſie belast met het rapport over nieuw voorgedragene wet, doch om tevens vijf derzelve, die in oneerbiedige bewoordingen vervat waren, zonder verdere beraadſlaging, ter zijde te leggen; — welk tweede voorſtel dadelijk werd aangenomen. De Liberalen hebben het eerſte voorſtel onderſteund, doch een der Anti-liberalen en een der Ministerielen hebben, zonder zich over de voordragt van den heer *Dupont* uittelaten, den overgang tot de orde van den dag voorgedragen, waartoe door de meerderheid is beſloten. De Liberalen meenden dat die meerderheid twijfelachtig was, doch de Preſident *Raves* verzekerde het tegendeel en liet zich niet verder ophouden.

Den volgenden dag heeft de heer *Rivière* rapport uitgebragt over de gewigtige voordragt der Ministers aangaande de opſchorting van de burgerlijke vrijheid, en ſtrekkende, om dezelve de magt te geven, om perſonen, verdacht van complotten of machinatien tegen den Koning, de Prinſen of den Staat, zonder tusſchenkomst van den bevoegden regter, in verzekerde bewaring te nemen. Het beſluit van de Commisſie is bij meerderheid van ſtemmen genomen. De rapporteur merkte aan, dat, hoewel de droevige gebeurtenis, welke Frankrijk van eenen veel beloovenden Vorst heeft berooft, aanleiding heeft gegeven tot deze voordragt, alles echter ſcheen zamen te loopen, om te doen gelooven, dat de gepleegde afgrijsſelijke misdaad niet *in betrekking ſtond tot eenig complot*, of *verbintenis van perſonen*; dat de meerderheid echter had begrepen, dat men het toeſtaan van een voorkomend middel, voor een bepaalden korten tijd, aan de Ministers, belast met de belangrijke zorg voor de veiligheid van den Koning en de Vorsten van zijn Huis, niet moest laten afhangen van den uitſlag van een crimineel regtsgeding, hetwelk nog van een langen duur konde zijn. Niets kwam de Commisſie heiliger voor dan de zekerheid voor de perſoon des Konings, en het behoud van den regerenden tak en van de orde van de troonsopvolging; doch zij meende dat het daarbij ook blijven moest en dat men dat voorbehoedend middel niet verder moest uitſtrekken, dan de omſtandigheden vorderden. Zij ſtelde alzoo voor om het woord machinatien uit de wet te laten, als te zeer aanleiding gevende tot willekeur en zij verlangde ook min belangrijke veranderingen aangaande het plaatſen van de gevangen genomen perſonen, de kennisgeving aan den bevoegden regter enz.

De Liberalen verlangden eerst het rapport te doen drukken en naderhand te bepalen, wanneer de beraadſlagingen zouden beginnen, doch de Preſident ſtelde voor, om de wet reeds aanſtaanden maandag in overweging te nemen, en werd door de meerderheid onderſteund. Geene andere dan liberale Gedeputeerden zullen tegen dezelve ſpreken.

Mina, welke, tijdens de terugkomst van *Bonaparte* van Elba, zich naar Gent, bij Zijne Majesteit den Koning van Frankrijk, begeven had, en van dezen eene jaarwedde had verkregen, woonde ſedert een geruimen tijd te Parijs.

Daar hij had opgemerkt, dat de Politie, vooral na het uitbarsten van den opſtand in Andalusien, zijne gangen naging, en hij plan had om ongemerkt naar Spanje te vertrekken, zoo veinsde hij zich ziek en hield het bed, doch ontving aan hetzelve dagelijks de bezoeken van zijne vrienden en andere perſoonen, die gewoon waren hem nu en dan te komen zien. Van dag tot werd zijne ziekte erger, zoo dat hij bijna te zwak was om te ſpreken, en alleen nu en dan met afgebrokene woorden tegen zijne bezoekers ſprak. Toen deed hij in het geheim een ander in zijn bed liggen, en dezen zijne rol van zieken ſpelen, terwijl hij met postpaarden naar Spanje reeds op reis was. Deze list gelukte zoo wel, dat zelfs zijne vertrouwdste vrienden hierdoor misleid werden, en eerst het bedrog ontdekten, toen zij vernamen, dat de man, dien zij bijna ſtervende geloofden, in Spanje was aangekomen. Op de grenzen echter werd *Mina* herkend door een Postiljon, en een Commisſaris van Politie, die vernomen had, begaf zich naar de herberg, waar hij met twee zijner vrienden afgeſtapt was; hij vondt er *Mina* alleen, in eene kamer, waar eene tafel gedekt was voor drie perſonen, en vroeg hem naar zijn paspoort, hetgeen deze hem onverſchrokken overgaf, en door den Commisſaris in orde bevonden werd; toen hij naar de twee andere Reizigers vroeg, zeide *Mina*, dat zij even uitgegaan waren, en dadelijk moesten terug komen; hij noodigde den Commisſaris uit van te gaan zitten, en hen afte wachten. De Commisſaris zette zich en wachte met geduld naar de afwezige vreemden; in dien tusſchentijd ging *Mina* blootshoofd even buiten de kamer en kwam niet weder terug. Den volgenden dag ontving de Commisſaris een brief van hem uit Spanje, waarin hij hem verzocht te willen zorgen voor een mantelzak, die hij met eenig geld agtergelaten had.

den 6 Maart.

Heden zijn de beraadſlagingen in de Kamer der Gedeputeerden geopend over de wet, waarbij aan de Ministers de magt wordt gegeven, om perſonen verdacht van complotten tegen de veiligheid van den Koning, de Prinſen, of de zekerheid van den Staat, gevangen te zetten. Onder de eerſte ſprekers was de Generaal *Foy*, welke zijn gevoelen, dat de wet behoorde te worden verworpen, in eene vrij uitgebreide redevoering voordroeg. Hij meende dat de afgrijsſelijke moord van den Hertog van Berry niet was het gevolg eener gemaakte zamenzwering, en dat er alzoo volſtrekt geene noodzakelijkheid was, om uit dien hoofde, de vrijheden der geheele natie intekorten. Hij betoogde al verder, dat het thans nog beſtaande wetboek van ſtrafvordering, ons opgelegd door eenen wantrouwenden meester, aan alle de beſtaande overheden, van de geringſte tot de hoogſte, aan alle regtbanken en inzonderheid aan de geregtshoven genoeg magt en gezag had gegeven, om misdrijven te voorkomen. Hij oordeelde het gevaarlijk, om de burgerlijke vrijheid in te korten; hij voorzag de herleving van het bewind van 1815; aan alle zijden ſpionnen, geheime aanklagers, en daarnevens vexatien van mindere ambtenaren; vexatien, welke de Ministers, ook met den besten wil, niet zouden kunnen voorkomen. „ Laat de nakomelingſchap," dus eindigde hij „ ons niet verwijten, dat men de vrijheid der burgeren op het graf van een Bourbon ten zoenoffer heeft doen ſlagten." De ſpreker werd van de tribunen dapper toegejuicht, doch een der Anti-liberalen beklom het geſtoelte en verlangde, dat degene, welke zulks herhaalde, dadelijk zoude worden verwijderd. De Preſident gaf dadelijk daartoe de nodige bevelen. De heer *Courvoisier*, bekend tot dus verre als Ministerieel, meende dat het genoegzaam bleek, dat de moordenaar *Louvel* zijne misdaad niet had gepleegd met medewerking van anderen en dat er geen complot beſtond; hij wilde echter de wet niet geheel verwerpen, maar dezelve zoodanig veranderen, dat alleen zoodanige perſonen door de Ministers in verzekerde bewaring konden worden genomen, die verdacht waren van eenen aanſlag tegen den Koning en de Prinſen, en niet die gene, welke tegen de zekerheid van den Staat mogten zamenzweren. Tegen de laatſte meende hij, waren de beſtaande wetbepalingen genoegzaam, en dien aangaande, zoude de voorgedragen wet aanleiding tot willekeur kunnen geven; hij wilde geenzins de *tegenwoordige* Ministers daarvan verdenken, maar vermogt als wetgever zijne ſtem niet te geven aan een ſtelſel, 't welk te voren gebleken was, eene zeer noodlottige uitwerking te hebben.

De geheele koninklijke garde zal nu rondom de hoofdſtad in bezetting worden gelegd.

Een nieuw treurſpel *Maria Stuart* van Lebrun is heden in den Franſchen ſchouwburg met geestdrift toegejuicht.

den 8 Maart.

De belangrijke beraadſlagingen in de Kamer der Gedeputeerden, over de wet, waarbij de Ministers de magt wordt gegeven, om verdachte perſonen gevangen te doen nemen, wekken thans den algemeen aandacht bijzonder op. De Anti-liberalen trekken met de Ministerielen eenen lijn en verklaren zich *voor* de wet; de Liberalen wenden daarentegen alle mogelijke pogingen aan, om te betoogen, dat het geenzins noodzakelijk is, om de thans beſtaande burgerlijke vrijheid eenigzins te verkorten. Onder deze laatſte was de heer *Martin de Gray*, welke in eene zeer uitgebreide redevoering zijne meening te kennen gaf, dat de Ministers, met deze wet voorteſtellen, de franſche natie met nog zwartere kleuren afſchilderden, dan de ſtellers van de beruchte geheime nota's; hij oordeelde de magt, welke zij verlangden, ſtrijdig met het charter, niet alleen, maar met de wet der natuur, het charter van het menſchelijk geſlacht; — hij hing een zwart tafereel op van de ontzettende gevolgen, welke het misbruik van deze magt konde hebben; van de landverhuizingen, welke zij konde te weeg brengen; — hij wilde dezelve te minder aan de Ministers toevertrouwen, daar derzelver verantwoordelijkheid tot nog toe alleen op het papier, geenzins in de daad beſtond; en allerminst in de tegenwoordige oogenblikken, bij de algemeene gisting der gemoederen, en terwijl eene der partijen nog, wraak roepende, hare dolken ſlijpt op het graf van een betreurden Vorst.

De nieuwe Minister van binnenlandſche zaken de heer *Simeon*, heeft het woord gevoerd ten voordeele dezer wet. Zijne redevoering was gematigd. Hij meende, dat de Ministers thans even min, als in 1817, misbruik zouden maken van de buitengewone, aan hun toevertrouwde magt; — hij dacht, dat men, om de vrijheid op den duur te kunnen behouden, voor een korten tijd een gedeelte daarvan moest weten op te offeren en grondde zich op het voorbeeld van Engeland, waar zoo menigmaal, in belangrijke tijden, de *habeas corpus-act* was opgeſchort; — hij meende, dat twee omſtandigheden thans het nemen van buitengewone maatregelen voor de zekerheid van den Koning en den Staat vorderden; voor eerst, dat verſcheidene lieden den afgrijsſelijken moord van den Hertog *van Berry* goedkeurden, en ten anderen, dat de buonapartaanſche factie het hoofd weder begon te verheffen. Het eerste poogde hij, voornamelijk, te betoogen, door een brief van eenen ellendigen geveinsden dief of moordenaar, waarin deze de onbeſchaamdheid had de misdaad te billijken. Van meer belang was omtrent de tweede omſtandigheid zijne verzekering, dat men in de departementen allerhande valſche geruchten, omtrent eene landing van *Buonaparte*, verſpreidde; dat men de troepen ten zijnen voordeele in beweging trachtte te brengen; liedjes zong en gezondheden inſtelde in algemeene bewoordingen, waarvan echter de ware beteekenis maar al te zeer te gisſen was.

De heer *Benjamin Constant* betoonde zijn diep leedwezen, dat Frankrijk, zoo dikwerf het eenige treden tot het genot der vrijheid was genaderd, telkens weder in alle de verwarringen van het eigendunkelijk gezag werd geſtort. Hij beklaagde zich, dat men, bij het behandelen dezer gewigtige zaken, de vertegenwoordiging van vier departementen onvolledig liet. Op eene ſchrandere wijze haalde hij de redenen aan van de Anti-liberalen *Villèle*, *Castelbajac* en andere, welke in 1817, toen zij geen invloed meer hadden op 't hoog bewind, zich tegen eene ſoortgelijke wet verklaarden; hij twijfelde geen oogenblik, of zij waren geenzins van gevoelen veranderd, en meende dit daarom te houden, dat de wet met eene groote meerderheid verworpen zoude worden. Zoo er gisting in Frankrijk plaats had, meende hij die te moeten toeſchrijven aan de pogingen van het Ministerie zelfs, om de beſtaande regten, door het charter geheiligd, te verkorten; den afſchuwelijken moord, dezer dagen gepleegd, beſchouwde hij echter geenzins als eene uitwerking van deze gisting; — hij begreep niet waarom men dan tot zijn ſlagtoffer zoude hebben uitgekozen een Vorst, die, naar den gewonen loop der natuur, nog in vele jaren den troon niet zoude bekomen hebben, welke van alle ſtaatkundigen geſchillen verwijderd leefde. Hij beſchouwde ook geenzins de voorgedragene wet, als opgemaakt in de treurige oogenblikken, onmiddelijk na den dood des Vorsten; maar als een te voren overlegd ſtuk, ſedert lang aangekondigd, en beſtemd om mede te werken tot het omverre werpen van de thans beſtaande regering, het vernietigen van het conſtitutioneel verbond en het herſtellen van de vroegere alleenheerſching.

Hij eindigde op de navolgende merkwaardige wijze: „ Velen hebben den mond vol van de meer en meer toenemende revolutionaire ſtoutmoedigheid, en bekommeren zich over de toekomst. Wat mij betreft, ik zie den afgrond van de contra-revolutie voor ons geopend; — ik versta daar door dat ſtelſel, het welk aanranden zal alle die regten, welke de natie in 1789 verlangd en in 1814 verkregen heeft; — dat ſtelſel, het welk de natie terug zoekt te brengen tot den ſtaand van zaken welken men in 1788 beleefde. Een gouvernement, het welk wijkt voor, of zich overgeeft aan eene factie, wordt vroeg of laat door dezelve onderdrukt. De nationale conventie, het directoire en Buonaparte hebben zulks ondervonden; een zwak en beſluiteloos Ministerie is geene borstwering, welke daar tegen beſtand kan zijn." De ſpreker heeft van deze zijne verklaring acte verlangd; — zijne geheele redevoering heeft een bijzonderen indruk gemaakt; de heer *Villèle*, de voornaamſte ſpreker der Anti-liberalen, heeft zich ook dadelijk doen inſchrijven, om dat op te antwoorden.

In de zitting van heden heeft dan ook, benevens eenige andere Anti-liberalen, bekend als minder ſchrander, de heer *Villèle* het woord gevoerd. Hij heeft niet bepaaldelijk *gezegd*, waarom hij aangaande de gewigtige grondſtellingen, thans aan het oordeel der verandering onderworpen, ſedert drie jaren van gevoelen was veranderd; hij heeft zich bepaald bij te betoogen, dat de onderhavige wet niet ſtreed met den geest van het charter; hij zeide al verder, dat zij geenzins was gerigt tegen de geheele natie, daar deze natie niets gemeens had met eene bijzondere revolutionnaire factie. Hij dacht al verder, dat indien de thans beſtaande wettelijke verordeningen reeds zoo veel aanleiding gaven tot langdurige detentien van perſonen, verdacht van ſtaatkundige misdaden, men ligtelijk ook die magt aan Z. M. Ministers konde toevertrouwen; dat buitendien de zekerheid van den Koning het oogmerk was van de nieuwe bepalingen, en dat de zekerheid des Konings de beste waarborg was voor de vrijheid der burgers. Hij eindigde met te betoogen, dat men nimmer in Frankrijk meer vrijheid had genoten dan thans, maar dat de revolutionaire factie daarmede niet te vreden was en dat zij met hare

nieuwe wetten op het departementaal en communaal beheer, op de algemeene gewapende nationale garde enz. niets anders, dan de democratie beoogde.

De heer de *Lafayette* verzette zich met kracht tegen de voorgedragene wet, waarbij hij meende, dat de *lettres de cachet* weder hersteld zijn, die hij nu drie en dertig jaren geleden het eerst verlangde afgeschaft te zien.

De Minister van buitenlandsche zaken, de heer *Pasquier*, heeft almede het woord gevoerd en daarbij betuigd, dat de moordenaar van den Hertog *van Berry* geene medepligtigen had. Hij heeft inzonderheid gepoogd den heer *Benjamin Constant* te antwoorden, en beweerd dat de contra revolutie niet mogelijk was.

Hij verlangde alleen zekerheid voor de regering, en twijfelde geenzins of alle nijverheid alsdan zoude beginnen te herleven.

Buitensporig was de taal van den heer *de Corcelles*, een der Gedeputeerden, de liberale partij toegedaan, die zelf onder de bannelingen heeft behoord. Het kwam hem voor, dat de impulsie, om de Ministers op nieuw met eene buitengewone magt te wapenen, van buitenlands kwam; doch hij meende dat men voorzigtig behoorde te zijn; dat de natie zich niet zoude laten vangen. Hij tastte inzonderheid den Minister *Pasquier* aan en werd met groot gedruis door de Anti-liberalen en Ministerielen verhinderd voorttegaan. Hij herhaalde zich weder en gaf eene aannemelijke uitlegging aan zijne woorden; doch kort daar na beklaagde hij zich over de bewegingen, die men onder de troepen, uitmakende de koninklijke garde, bespeurde en meende dat, daar men de legioenen door de garde wilde vervangen, men de hoofdstad bedreigde. Hij werd op nieuw door de Ministerielen in de rede gevallen en er ontstond alstoen niet minder gedruis dan te voren, doch de spreker hervatte, dat ook de soldaten van de garde Franschen waren en zich niet zouden laten gebruiken, om eene uitsluitende factie te ondersteunen. Hij verzette zich met kracht tegen de voorgestelde wet, zoo wel als tegen de amendementen van de commissie, uit hoofde van het misbruik, 't welk er van gemaakt konde worden.

Alvorens de zitting heden is geëindigd, heeft de heer *Benjamin Constant* nog verzocht, dat men dadelijk in overweging zoude nemen zijn voorstel, om nieuwe bepalingen te maken voor de stemming, met witte en zwarte balletjes, over de wetten, aan de vergadering voorgedragen; eene stemming, omtrent welker nauwkeurigheid, naar zijn oordeel, nog twijfel konde overblijven en waaromtrent de meeste zekerheid moest bestaan; — hij wilde deze aangelegenheid inzonderheid in deze omstandigheden bepaald zien. Daar op ontstond eene groote beweging in de vergadering; — alle de Anti-liberalen verwijderden zich en toonden alzoo aan deze beraadslaging geen deel te willen nemen, zoo dat het voorstel met 165 tegen 35 stemmen werd aangenomen en de vergadering zich reeds op morgen met hetzelve bezig zal houden.

den 9 Maart.

De berigten heden aangaande Spanje aangebragt, zoo uit Bordeaux, als uit Spanje zelve, zijn van een zeer bedenkelijken aard. Den 20 Februari hebben de militairen, in de Corunha in bezetting, de constitutionele cocarde opgestoken. De officieren, welke zich aan het hoofd van den opstand plaatsten, hebben zich naar den Generaal *Venegas* begeven, welke kort te voren uit Madrid was aangekomen, ten einde voor den Koning het bevel in Gallicie op zich te nemen, en denzelven verklaard, dat, indien hij zich niet aan hun hoofd wilde stellen, hij ten zijnent zoude worden gevangen gezet; het welk dan ook, daar de Generaal *Venegas* dit weigerde, heeft plaats gehad. De wettigheid der Cortes is daarop afgekondigd en de opstandelingen hebben eene Junta gevormd. Sommige verzekeren, dat alles zich zeer rustig heeft toegedragen; — doch andere houden het daarvoor, dat die gene, welke in der tijd (1815) Porlier, die de constitutie wilde herstellen, hebben verraden, vermoord zouden zijn geworden. Een voormalig lid van de Cortes is aan het hoofd van de constitutionele Junta geplaatst en de opstandelingen zijn naar St. Jaques de Compostella gemarcheerd. De konings-gezinden verzekeren, dat de bezetting van *Ferrol*, onder den Generaal *Pol*, nog getrouw is gebleven. De Gouverneur *van Burgos*, van den opstand onderrigt, heeft drie eskadrons, onder den Brigadier *Serano*, naar de zijde *van Gallicie* gezonden, ten einde de bewegingen der militairen van dien kant te observeren.

BAYONNE, *den 6 Maart.*

Men verzekert steeds, dat de Generaal *Freyre*, welke het niet geraden heeft geoordeeld iets tegen de opstandelingen, welke, onder den Generaal *Quiroga*, het eiland Leon bezetten, te ondernemen, zijn ontslag heeft gevraagd, en, na dat twee spaansche Generaals geweigerd hebben zich met het commando te belasten, in hetzelve door den Generaal *D. Carlos Espanna* zal worden opgevolgd. De bezetting van Madrid is door verscheidene regimenten uit Oud-Castilie versterkt. In genoemde stad bespeurt men in 't openbaar geene de minste wanorde, doch, sedert het berigt van den opstand in het noorden van Spanje, en de zeer onverwachte tijding van de komst van Espoz y Mina in Navarra, zijn de gemoederen zeer ongerust en ziet men met angst het einde van deze worsteling te gemoet.

PARIJS, *den 12 Maart.*

Men verspreidt op nieuw het gerucht, dat de gewezen Minister *Decazes*, zoo dra de drie nieuwe wetten zullen aangenomen zijn, weder op nieuw aan het hoofd van het bestuur zal komen. De redevoering van deszelfs schoonvader, den heer de *St. Aulaire*, welke de wet omtrent de burgelijke vrijheid voornamelijk wilde aannemen, uit hoofde van zijn onbepaald vertrouwen op de deugd, matiging en regtvaardigheid van het thans bestaande Ministerie (waarvan de meeste Leden, buiten twijfel, hunne benoeming verschuldigd zijn aan den invloed van den heer *Decazes*,) schijnt dit gerucht eenigzins te ondersteunen. Daar het echter aan geen twijfel meer onderhevig kan zijn of het tegenwoordig Ministerie staat in zeker verband met de Leden der anti-liberale partij, en daar het eene algemeen bekende zaak is, dat alle de woelingen dier partij sedert een jaar voornamelijk strekken, om den Hertog *Decazes* uit het hoog bewind te verwijderen, dient men dienaangaande nadere bevestiging af te wachten. Vele gelooven intusschen, dat de bekende matiging en wijsheid des Konings, gevoegd bij de zeer ernstige beraadslagingen, welke in de departementen geenen minderen indruk zullen maken, dan in de hoofdstad, welligt zouden kunnen uitwerken, dat de anti-liberale partij vooreerst hare eerste en eenigste wensch, namelijk om het Ministerie te doen zamenstellen uit personen, hare partij bij uitsluiting toegedaan, niet vervuld zal zien. Onpartijdigen, welke het regerend geslacht genegen zijn en matiging met ondervinding paren, wenschen dat dit laatste zal bevestigd worden, alzoo zij overtuigd zijn, dat personen, die de drift eener uitsluitende partij blindelings opvolgen, hoe veel verstand zij ook mogen bezitten, thans niet geschikt zijn, om dat vertrouwen in te boezemen, hetwelk de gemoederen kan doen bedaren.

Men meent meer werkzaamheid en waakzaamheid bij de zoogenaamde hooge policie te bespeuren, dan onder het bestuur van den heer *Decazes*.

Den 10den van de aanstaande maand zal de groote Opera niet worden geopend in het gebouw, tot nu toe daar voor ingerigt, waarin de moord van den Hertog van *Berry* is gepleegd, maar in den schouwburg in de straat Favart. Verscheidene stukken van grooten omvang zullen echter aldaar niet ten tooneele kunnen worden gevoerd. Men gelooft algemeen, dat de regering ernstig bedacht is op maatregelen, om een nieuw gebouw voor de Opera, waaraan het bestaan van eenige duizenden verknocht is, te stichten.

Men had in Madrid de zekere tijding, dat genoegzaam de geheele provincie Gallicie, eene der belangrijkste van de spaansche Monarchie, zich voor den opstand had verklaard. De provinciale Junta was in de Corunha gevestigd, en had van daar eene proclamatie uitgevaardigd aan het volk en de militie. De militairen schenen alle zich reeds voor den opstand te hebben verklaard. Ferrol, hetwelk men in den beginne meende, dat de koninklijke regering getrouw was gebleven, heeft zich almede voor den opstand verklaard. De pogingen van den generaal *Pol*, om zulks te beletten, zijn vruchteloos geweest. Het is aldaar, dat de volksmenigte zich aan buitensporigheden heeft schuldig gemaakt en dat personen, verdacht van deel te hebben genomen aan de gevangenneming van *Marquesito*, in 1815, mishandeld en vermoord zijn geworden. Men heeft ook berigt, dat San Yago de Compostella hare poorten voor de opstandelingen zoude hebben geopend en dat aldaar zoo wel als in Ferrol en elders de monniken en de geestelijkheid vergeefs hebben gepoogd dit te beletten.

Den 13 Maart.

Een buitengewoon courier, den 6den dezer uit Madrid vertrokken, heeft zeer belangrijke berigten medegebragt. De allergewigtigste gebeurtenissen, die dezer dagen in Spanje plaats hebben, schijnen aanleiding te geven tot eene zeer belangrijke verklaring van Z. M. den Koning van dat Rijk, welke Hoogstdezelve den 3den Maart aan den Hertog van Infantado heeft doen geworden. In deze verklaring wordt geene melding gemaakt van de constitutie der Cortes, in 1812 afgekondigd en in werking gebragt, doch de Koning verklaart in dezelve, „dat hij geen ander oogmerk heeft gehad, dan „de bevordering van het geluk zijner volkeren „en het heelen van de wonden, geslagen in „eenen voorbeeldeloos rampspoedigen oorlog; „doch dat de algemeene toestand van Europa, „de zorg voor verdwaalde overzeesche bezittingen, de moeijelijkheid om ingewortelde „misbruiken uit te roeijen en tevens gevaarlijke nieuwigheden voor te komen, de partijgeest daaruit geboren, hem in dit loffelijk „voornemen hebben verhinderd; — dat hij, „overtuigd, dat gedeeltelijke verbeteringen niets „goeds konden uitwerken, alleen de uitvoering van een algemeen stelsel verlangd; — „dat hij met leedwezen de schadelijke en revolutionaire pogingen vernemende, zelfs onder „de meest verlichte volkeren van Europa aangewend, pogingen, welke de overheden hadden gedrongen tot krachtige maatregelen, ten „einde dezelve te stuiten, met genoegen bevonden had, dat het spaansche volk de inblazingen van een klein aantal lieden, voor een „gedeelte ondanks zich zelve verleid, verachte; — dat hij, om die trouw en de voorbeeldeloze opofferingen van dat volk voor zijn „persoon te beloonen, en vooral gehoor gevende aan de inspraak van zijn gemoed, zijne pogingen wilde verdubbelen, om Spanje „gelukkig te maken; — dat ten dien einde het „leger georganiseerd, de geldmiddelen hersteld, de loop der justitie bespoedigd, en „landbouw, nijverheid en handel bevorderd „zullen worden; — dat zulks kalmte en rust „vordert, ten einde de vijanden van de goede „orde het voorwendsel van algemeen belang „niet misbruiken en hersenschimmen bevorderen, welke eindigen, met partijgeest aan te „wakkeren en ten einde van alles de natie ongelukkig te maken; — dat hij alzoo, eenstemmig met de Junta door den Infant *D. Carlos* gepresideerd, verlangt, dat de Staatsraad „opgeve de wijze, waarop die voorheen was „zamengesteld en de manier, waarop dezelve „best aan zijne hooge bestemming zoude kunnen voldoen; dat de Staatsraad voorts met zoo „vele andere bekwame en verlichte personen, „welke reeds de algemeene achting genieten, „als de dienst mogt vorderen, zal worden vermeerderd, en verdeeld in zeven sectien, te „weten, voor den Staat in het algemeen, de „kerkelijke aangelegenheden, de wetgeving, de „geldmiddelen, de landmagt, de zeemagt en de „nijverheid; — dat Z. M. al verder verlangt, „dat de koninklijke Raad, de regtbanken, de „universiteiten, en alle wettige erkende ligchamen en eindelijk alle bijzondere personen met „de meeste vrijmoedigheid zullen opgeven dat „gene, hetwelk zij voor het geluk van Hoogstdeszelfs onderdanen, in de beide werelddeelen, en voor den luister van de kroon noodig „oordeelen, en, met inachtneming *van de grondwetten van de Monarchie*, die *veranderingen*, welke *tijden* en *omstandigheden* „ten voordeele van den Staat mogten vorderen, op dat zoodanige maatregelen door hem „mogten worden geheiligd en als eene onverzettelijke borstwering gesteld tegen alle verderfelijke en schadelijke denkbeelden."

BAYONNE, *den 11 Maart.*

De Junta, welke verklaart het hoog bewind in Gallicie in handen te hebben genomen, bestaat uit de heeren *Agar*, den Procureur *Bustos*, *Acevedo*, Markies *Valladeires*, *Latre*, *Esponoza*, *Freyre* en *Vega*. In hare proclamatie verzekert zij, dat de President *Agar* aan het hoofd van het bestuur staat, tot dat Z. M. de Koning, ontslagen van de gene, die hem misleiden, de constitutie zal bezworen hebben en de Cortes bijeen roepen. In de proclamatie van *Acevedo* aan de soldaten en in andere stukken spreekt men met eerbied van den Koning en verlangt men alleen het herstel der constitutie.

PARIJS, *den 15 Maart.*

Gisteren is het lijk van Z. K. H. den Hertog van Berry, met alle plegtigheid in de koninklijke grafkelder in de kerk van St. Denis bijgezet, eene plegtigheid waarvan men in geen 40 jaren in Frankrijk een voorbeeld heeft gezien. De geheele kerk was van binnen met zwart laken behangen en werd door meer dan 2500 waschkaarsen verlicht. De massa der natie beschouwt steeds het treurig overlijden van den Hertog van Berry als eene zeer jammerlijke gebeurtenis, doch algemeen verheugt men zich, dat het meer en meer blijkt, dat de moordenaar niet anders is, dan een kwaadaartige dweeper, geheel op zich zelven staande en zonder medstanders.

Heden heeft de Kamer der Gedeputeerden eindelijk met 134 tegen 115 stemmen aangenomen het ontwerp van wet, zoodanig als het door de regering is voorgesteld, waarbij aan het Ministerie de magt wordt verleend, om bijzondere personen, verdacht van complotten of machinatien tegen den Koning, de Prinsen en den Staat, in verzekerde bewaring te nemen en gedurende drie maanden gevangen te houden. Tot op het laatste oogenblik hebben de Liberalen alles, wat zij konden, aangewend, om de beschikkingen der wet te verzachten, het zij met de gevangenen, na drie dagen, verlof te geven, om eenen raadsman bij zich te roepen; het zij met voor te dragen, dat die genen, welke, na drie maanden werden ontslagen, zonder dat er iets ten hunnen laste bewezen was,

(Het vervolg in het Bijvoegsel.)

BIJVOEGSEL DER BATAVIASCHE COURANT.

ZATURDAG, *den 19den* AUGUSTUS, 1820.

(*Vervolg der Courant.*)

te beſchouwen, als op eene willekeurige wijze gevangen gezet enz enz.; doch zij hadden ſteeds de minderheid en hunne voorſtellen werden, vooral in de laatſte zitting, met veel ſpoed van de hand gewezen. De ſcherpe toon van de laatſte beraadſlagingen toont genoegzaam de verbittering, welke tusſchen de wederzijdſche partijen beſtaat. De heſtige uitval van den heer *Manuel* op de Anti liberalen geeſt aanleiding tot menige aanmerking. De Minister *Pasquier* heeſt zich tegen de aanvallen van den heer *Benjamin Conſtant* verdedigd en aangemerkt, dat zijn vader en zijn geheel geſlacht de ſlagtoffers zijn geweest van de revolutie; dat hij zelf, onder het ſchrikbewind, in de gevangenisſen heeſt gezeten; -- dat hij de post van prefect van policie, onder *Buonaparte*, heeſt aangenomen, om zijne medeburgers van nut te zijn; dat hij zich ſteeds tegen de willekeur heeſt verzet, doch thans regeringloosheid het hoofd poogt te bieden; — dat hij meent op deze wijze den Koning en de natie ſteeds getrouw te zijn gebleven. De Generaal *Foy* heeſt ook nog eene hevige taal gevoerd. Hij vreesde, zoo hij zeide, den terugkeer niet van het bewind van 1815. „Waren wij alstoen niet," vervolgde hij, „onder het juk der vreemde bajonetten geweest, hoe zouden wij den hoon en ſmaad van een handvol ellendigen, welke wij ſedert 30 jaren in het ſtof hebben gezien, hebben verdragen?" Een der Gedeputeerden, aan de zijde der Antiliberalen gezeten, de heer *Corday*, voegde daarop den ſpreker toe, dat hij een onbeſchaamd mensch was; — waarop deze door den Preſident tot de orde werd geroepen. Deze omſtandigheid heeſt aanleiding gegeven tot een tweegevecht, tusſchen den Generaal *Foy* en den heer *Corday*, doch het is zonder bloedſtorting afgeloopen, daar beide de kampvechters hunne pistolen in de lucht hebben afgeſchoten. Opmerkelijk is het, dat de heer *Fievée*, een bekend ſchrijver der Anti-liberalen, thans openlijk te kennen geeſt, dat die partij thans niet meer op hem moet rekenen, ſedert zij de exceptive wetten heeſt helpen tot ſtand brengen; hij ſchijnt het er alzoo voor te houden, dat die wetten minder voordeelig zouden kunnen zijn voor de Anti-liberalen, dan zij op dit oogenblik wel meenen.

den 16 Maart.

De berigten uit Spanje worden dagelijks gewigtiger. Die, welke gisteren met eenen buitengewonen courier zijn aangebragt, zijn hoogst belangrijk. Men maakt daarin melding van den verbazenden voortgang van den opſtand, niet alleen onder de troepen, maar ook onder de natie. Het Hof van Madrid is overtuigd geworden, dat de plaats hebbende onrustige bewegingen van zulk eenen ernstigen aard zijn, dat men meer dan gewone maatregelen bij der hand moet nemen, om aan de algemeene gisting paal en perk te ſtellen. Na dat de verklaring van Z. M. den Koning van den tweeden Maart den volgenden dag in Madrid bekend is geworden, heeſt Z. M. de Koning den vijfden dadelijk een advies van zijn en Staatsraad verlangd, en den zesden heeſt deze Raad Hoogstdenzelven te kennen gegeven, dat het best zoude zijn, om terſtond de Cortes bijeen te roepen. Den zevenden heeſt Z. M. eene nieuwe verklaring openlijk bekend doen maken, waarbij Hoogstdezelve „ naar aanleiding van de grondwetten van den „ Staat, door hem bezworen, de Cortes dade„ lijk bijeen riep; — zijnen Raad bevelende „ daartoe de noodige maatregelen te nemen, — „ op dat de vertegenwoordigers des volks, *na „ daartoe met de noodige magt te zijn voor„ zien*, mogten worden gehoord." — Verklarende Z. M. verder, bereid te zijn dat gene te doen, hetwelk het welzijn van den Staat mogt vorderen, en verlangende, dat zijn Raad hem verder zoude inlichten, omtrent alle moeilijkheden, welke aan de uitvoering van dat dekreet hinderlijk mogten zijn. — Men wil dat dit dekreet de gemoederen in Madrid niet genoeg heeſt bezadigd en dat hetzelve op verſcheidene plaatſen van den wand is geſcheurd; — men voegt er bij, (doch ook dit vereiſcht nadere bevestiging) dat de koninklijke garde zich niet zeer genegen toonde, om tegen de misnoegden te ageren; — hoe het zij, den 8ſten Maart heeſt men op nieuw eene buitengewone Courant te Madrid uitgegeven, behelzende de allergewigtigſte verklaring van Z. M. den Koning: „ dat Hoogstdezelve, ter wegneming van alle „ vertraging, ontſtaan uit twijfel betrekkelijk „ de uitvoering van het dekreet van den vori„ gen dag, beſloten had, ten gevolge van de „ algemeene wensch des volks, *de conſtitutie, „ door de algemeene en buitengewone Cortes „ in den jare 1812 afgekondigd, te bezweren „ (me he decidido à jurar la conſtitucion pro„ mulgada por las Cortes generales y extraor„ dinarias en el ano de* 1812); gebiedende, „ dat deze verklaring op de ſpoedigſte wijze „ algemeen bekend zoude worden gemaakt."

[De bedoelde conſtitutie behelst, onder andere, de navolgende grondtrekken: „De Spaanſche natie is vrij en onafhankelijk en kan niet zijn het eigendom van een perſoon, of eene enkele familie. De Souvereineteit berust bij de natie; zij is het, welke bij uitſluiting het regt heeſt om de grondwetten te maken en af te ſchaffen. Het beſtuur der Spaanſche natie is eene gematigde erfelijke Monarchie. De natie wordt vertegenwoordigd door de vergadering der Cortes, waarvan de Leden door de burgers worden benoemd. Deze vergadering maakt, in overeenſtemming met den Koning, de wetten; de uitvoering derzelve is alleen aan den Koning toevertrouwd. De Leden der Cortes vertegenwoordigen ieder eene bevolking van 70,000 zielen. De vergaderingen, welke deze Leden kiezen, (de electorale Junta's) beſtaan uit kiezers, welke door de arrondisſements Junta's worden benoemd, en deze uit kiezers, welke door de plaatſelijke Junta's worden gekozen, welke laatſte uit *alle* de aldaar woonachtige burgers beſtaan. Geene koninklijke ambtenaren mogen door de provincie, alwaar zij woonachtig zijn, tot Leden der Cortes worden benoemd. De Cortes keuren goed, voor de ratificatie, de traktaten van offenſive alliantie, ſubſidien en koophandel; bepalen jaarlijks de land- en zee-magt, de belastingen en uitgaven, en beſchermen de vrijheid van de drukpers. De perſoon des Konings is onſchendbaar; de Koning heeſt, gedurende twee achtereenvolgende zittingen het regt van *veto*, en kan de regelmatige jaarlijkſche bijeenkomst der Cortes, welke drie maanden duurt, niet beletten, noch deze vergadering ontbinden; de gene, welke Z. M. zulk eenen raad mogten geven, worden beſchouwd als verraders en als zoodanig vervolgd. Er beſtaat ten alle tijde eene deputatie van zeven Leden der Cortes, welke zorgt voor de handhaving van de conſtitutie en de magt heeſt, om eene buitengewone vergadering der Cortes bijeen te roepen. De eenige geoorloofde eerdienst is de roomsch-katholijke apostoliſche Godsdienst.]

PARIJS, *den 17 Maart.*

Men meldt het navolgende uit Madrid: „De Generaal Graaf van Abisbal, (die reeds voorheen genoemd is geworden als de conſtitutie toegedaan, en welke bij den vorigen opſtand der troepen, in den omtrek van Cadix, een dubbelzinnig gedrag moet gehouden hebben) den 4 van hier vertrokken, heeſt te Ocanna het regiment *Keizer Alexander* ontmoet en hetzelve met nog andere troepen de conſtitutie doen proclameren. Ook te Segovia is de opſtand uitgebroken en aldaar is een kannunnik het ſlagtoffer daarvan geworden. Deze omſtandigheden maakten eenen bijzonderen indruk op de bewoners der hoofdſtad; de menigte begon op de been te komen en zich voor de conſtitutie te verklaren; zij noodzaakten ſommige geestelijken, die zij ontmoeteden, met haar, dezelfde kreet aan te heffen. Volgens ſommige, verzamelden zich 20,000 perſonen, burgers en ſoldaten, voor 'sKonings paleis.

„ In deze nijpende omſtandigheden verſcheen de Generaal *Ballesteros* uit zijne ballingſchap van Valladolid. Men wil, dat hij Z. M. den Koning zoude hebben overreed, uit aanmerking van hetgeen in Gallicie en Andaluſie voorviel en hetgeen men elders te wachten had, om dadelijk de conſtitutie te bezweren. Naauwelijks was het dekreet bekend, of Z. M. vertoonde zich in het Prado en werd door het volk met geestdrift toegejuicht, even als de Infant *D. Francois de Paule*. De Infant *D. Carlos* had, zoo men verzekerde Z. M. tot het laatſte toe dien ſtap afgeraden.

„ De Generaal *Ballesteros* heeſt het kommando over de armee van het centrum op zich genomen. De Groot-inquiſiteur moet den 7 van wegen Z. M. den Koning zijn onderrigt geworden, dat de inquiſitie raad had opgehouden te beſtaan. Omtrent *Freyre* en *Odonnel* had men gene tijdingen, waarop men ſtaat konde maken, men wachte intusſchen gene berigten meer van eenige vijandelijkheid.

„ Men zegt, dat Z. M. de Koning den heer *Agar* tot Staatsminister zal benoemen.

Men verzekert, dat de conſtitutie in Pampelona is afgekondigd.

De toon onzer dagbladen is aangaande deze gebeurtenisſen zeer verſchillend. De Anti-liberalen, die het ſtelſel, tot dus verre door de ſpaanſche regering gevolgd, ten uiterſte hebben geprezen, meenen, dat Z. M. de Koning zich in denzelfden toeſtand als Lodewijk XVI bevindt; zij troosten zich echter, dat de nieuwe conſtitutie de adelijke en geestelijke goederen niet aantast.

De commisſie van de Kamer der Gedeputeerden heeſt gisteren voorgeſteld, om de nieuwe wet aangaande de cenſuur van de dagbladen, zonder eenige verandering, aan te nemen. De Anti-liberalen en Ministerielen zullen de wet verdedigen; de Liberalen zich tegen dezelve verklaren. Men wacht weder vinnige debatten. In deze vergadering heeſt de Generaal *Foy* zich omtrent zijn vorig zeggen, hetwelk zoo veel geruchts heeſt gemaakt, nader verklaard, en, tot verbazing der Liberalen, aangemerkt, dat hij geenzins de uitgewekene Franſchen had bedoeld, maar alleen de bekende geheime aanklagers en ſpionnen, tevens verzekerende, dat hij nimmer wilde medewerken om zaad van tweedragt te ſtrooijen. Hij heeſt daarop in het bijzijn van de geheele Kamer den heer de *Corday* de hand gereikt.

Te Marſeille is de uitgever van een der dagbladen, denkelijk de liberale partij toegedaan, in verzekerde bewaring genomen, en naar de gevangenis gevoerd wordende, door de menigte aangevallen en geſlagen. Hij is echter nog tijdig ontzet, en de Overheid heeſt maatregelen genomen om de ſchuldigen te vervolgen.

BAIJONNE, *den 13den Maart.*

Den 5den Maart is de conſtitutie der Cortes in Saragosſa afgekondigd en de Generaal *Alazan* heeſt zich aan het hoofd van de provinciale Junta van Arragon geplaatst, terwijl de Generaal *Casteron*, welke hem als Kaptein-Generaal van voornoemde provincie kwam vervangen, onverrigter zake is terug gekeerd. Alles is aldaar zeer rustig afgeloopen. De aanzienelijkſte perſonen der ſtad zijn in de nieuwe regering geroepen; ook de gewezen Minister van financien, de heer de *Garay*, welke in het verleden jaar vruchteloos de ſpaanſche geldmiddelen heeſt pogen te herſtellen, en ſedert zijn ontſlag, in gemelde ſtad in eene ſoort van ballingſchap leefde. Bij de afkondiging heeſt de menigte des volks eene groote vreugde betoond en des avonds is de geheele ſtad geïllumineerd geworden. In de proclamatien, welke aan de burgers en ſoldaten zijn uitgevaardigd, ſpreekt men met eerbied van den Koning.

Men houdt zich verzekert, dat ook in de beide Asturien de conſtitutie is afgekondigd; doch men heeſt er nog geene ſtellige tijding van, even min als omtrent Catalonie, doch men vleid zich, dat ook aldaar alles zonder buitenſporigheden zal afloopen, alzoo de Kapitein-Generaal *Castanos* er zeer bemind is, en het alleen aan zijne voorzigtigheid is toeteſchrijven, dat deze provincie zich niet eerder heeſt verklaard.

In Navarre is de conſtitutie almede alom geproclameerd. Een buitengewoon courier, met depêches naar Parijs beſtemd, is op verſcheidene plaatſen aangehouden, doch dadelijk weder vrijgelaten. *Mina* noemt zich Generaal van de armee van het noorden. In zijne proclamatie, te San Esteban uitgevaardigd, voor dat het aldaar bekend was, dat Z. M. de Koning van Spanje de conſtitutie van 1812 had aangenomen, voert hij eene beledigende taal aangaande gezegden Monarch; hij is tot nog toe de eenige, welke zich zulks veroorloofd heeſt.

PARIJS *den 18den Maart.*

Op de komst van den buitengewoonen courier, welke de gewigtige depêches van den 8ſten Maart uit Spanje heeſt aangebragt, heeſt Z. M. de Koning dadelijk eenen Raad van Ministers doen beleggen; van den uitſlag dezer raadplegingen is echter niets bekend geworden. De *Moniteur* en de anti liberale dagbladen verzekeren heden, dat Z. M. de Koning van Spanje geenzins door eene volksbeweging tot het nemen van het bekende beſluit, ter bezwering van de conſtitutie, is genoodzaakt, doch dat Hoogstdezelve uit vrijen wil tot dien ſtap is overgegaan; maar dat de ingezetenen te hoop zijn geloopen en eene uitbundige blijdſchap aan den dag hebben gelegd, zoo dra zij Z. M. beſluit vernamen. Intusſchen bevestigen de bijzondere berigten uit genoemde hoofdſtad het berigt van den opſtand van de troepen bij Ocanna, er bijvoegende, dat in den nacht van den 6den op den 7den Maart, vele ſoldaten van de koninklijke lijfwacht, met paarden en wapenen, naar de opſtandelingen zijn gedeſerteerd. Men herhaalt ook het berigt, dat de Generaal *Ballesteros* den Koning met den waren ſtand van zaken heeſt bekend gemaakt, en Z. M. heeſt overreed tot het nemen van het bekende beſluit; dat hij dadelijk, op 'sKonings last, de gevangenen uit den kerker der Inquiſitie, waaronder den Graaf de *Montijo*, heeſt doen ontſlaan, en dat op zijnen raad de Koning en de Infanten zich terſtond aan de menigte hebben vertoond, door welke Z. M. dan ook met een groot vreugdegejuich is ontvangen.

Men wachte met ongeduld berigten als Va-

lencia en Grenada, alwaar *Elio* en *Eguia*, volgens het algemeen zeggen, gestreng hebben geregeerd.

De anti-liberale bladen verzekeren, dat het tot nog toe niet blijkt, dat de Inquisitie is afgeschaft, en dat gezegde Raad niet strijdig is met de nieuwe constitutie.

Volgens de jongste berigten uit Madrid, zouden de provinciale Junta's willens zijn in hare provincien het hoog-gezag in handen te houden, tot zoo lang de vergadering der Cortes werkelijk bijeen is gekomen (het welk volgens de constitutionele verordeningen nog drie maanden kan duren.) Volgens een gerucht zoude Z. M. de Koning van Spanje niet alleen een aantal zijner dienaren van zijnen persoon hebben verwijderd, maar zelfs zijne lijfwacht hebben afgedankt en zich, onder bedekking van eenige der aanzienelijkste burgers, naar San Ildefonso hebben begeven. Indien dit bevestigd wordt, is het zeer waarschijnlijk, dat hij zich te midden der constitutioneele troepen bevindt.

De spaansche berigten maken hier eenen bijzonderen indruk. De tijd zal leren in hoe verre de constitutie, in meer dan een opzigt, in eenen republikeinschen vorm vervat, op eene monarchale regering zal kunnen worden toegepast. Hier te lande is men gezind de eenmaal voorgedragene maatregelen, ten einde de Ministers, in deze oogenblikken, met eene buitengewoone magt te bekleeden, met kracht door te zetten. De wet op de dagbladen is reeds bij de Pairs aangenomen en die op de burgerlijke vrijheid bij de Gedeputeerden, en het laat zich aanzien, dat beide deze wetten eerlang haar wederkerig beslag zullen bekomen. Men beraadslaagt thans bij de Gedeputeerden over eene voordragt, om omtrent het aannemen van petitien bijzondere bepalingen te maken en diegene, welke de algemeene wetgeving betreffen, niet voor te lezen, maar op het bureau te deponeren, en indien men de lezing mogt verlangen, zulks in geheim comité te doen. De Liberalen hebben zich weder sterk daar tegen verzet, betoogende, dat, daar men de vrijheid der drukpers, de personelijke vrijheid, en de vrijheid der verkiezingen wil belemmeren, men kwalijk zoude doen, om aan de natie het laatste middel, om hare klagten te doen horen, te ontnemen. Zij zijn echter ook in dezen met eene kleine minderheid te kort geschoten.

GROOT-BRITTANNIE.

LONDEN, *den 7 Maart.*

Behalve zekere *George*, welke wapenen, kruid en lood in zijn huis verborgen had is, sedert de laatste zeven dagen, niemand verder in deze hoofdstad in verzekerde bewaring genomen, als verdacht van deel gehad te hebben aan de bekende zamenzwering. Alle de gevangenen, welke beschuldigd zijn daar deel aan te hebben, zijn dezer dagen in den vollen geheimen Raad des Konings, in tegenwoordigheid van de regtsgeleerden van de Kroon, verhoord. De Kanzelier heeft *Thistlewood* en die genen, welke met de wapenen in de hand, in de bekende koestal gevat zijn geworden, te weten *Ings*, *Wilson*, *Monument*, *Brunet*, *Davidson*, *Tidd* en *Harrison*, aangezegd, dat zij van hoogverraad en van moord zijn aangeklaagd geworden en uit dien hoofde te regt gesteld zullen worden. De genoemde gevangenen zijn daarop, twee aan twee gebonden, in huurkoetsen geplaats, en verzeld door een aantal policie-beambten en eene genoegzame bedekking van gardes te paard, naar den Tower gevoerd, ten einde in dat kasteel in verzekerde bewaring te worden gehouden. Zij worden aldaar als staatsgevangenen behandeld en gevoed. Ieder hunner is in eene bijzondere kamer geplaatst, en heeft twee wachters zij zich, gewapend met korte sabels en hellebaarden; voor de kamerdeur staat daarenboven een schildwacht. *Thistlewood* schijnt minder stoutmoedig dan in den beginne. Toen de gevangenen vervoerd werden gaf de aanmerkelijke bijeen geschoolde menigte op nieuw blijken van hare verachting voor de ontwerpers van zulk eene schandelijke misdaad. De overige gevangenen zijn vooreerst weder in de gevangenissen geplaatst.

De berigten uit Ierland zijn niet zeer gunstig. De muitelingen, welke zich *Ribbonmen* noemen, beginnen aldaar de wettige overheid hoe langs hoe meer te trotseren. Te Ahaseragh, een dorp in Galway, op de grenzen van het graafschap Roscommon, hebben de landlieden, welke zich vereenigd hadden, om de mis te horen, de beambten van policie onverhoeds overvallen en verdreven. Te Kilconnel, in Galway, is het almede tusschen de *Ribbonmen* en de policie-beambten tot een gevecht gekomen, wat bij het tamelijk scherp is toegegaan en waarbij de laatste door de menigte zijn overmand en met verlies van twee dooden verdreven. Den 22 Februari (meldt de heer *Browne* aan den Markies van Sligo) hebben de *Ribbonmen* van Galway en van Roscommon zich vereenigd en ten getale van 1300 man den pas, welke naar Moyo leidt, pogen te vermeesteren, ten einde de landlieden den eed af te vorderen Het 39ste regiment heeft echter de muitelingen tegen gehouden; dezelve werden in hunnen aanval op Billanganan met verlies van verscheidene hunner, waaronder een der opperhoofden, afgeslagen; men heeft zich van acht hunner meester gemaakt, welke gevankelijk naar Clare zijn gebragt. De reizigers, welke maandag met de vrachtwagen te Mayo zijn gekomen, melden, datzij in den vorigen nacht, acht of negen lijken, bij Ahaseragh, op den weg hebben zien leggen; denkelijk beambten van policie, welke door de muitelingen overvallen en vermoord zijn. Niet verre van daar zagen zij eene menigte volks bijeen, doch daar de voerman haast maakte, hebben zij geene verdere bijzonderheden kunnen waarnemen.

Den 21 April moet het nieuwe Parlement bijeenkomen. Bij de ontbinding van het vorige is de heer *Hobhouse*, welke op last van het Lagerhuis in Newgate was geplaatst, uit deze gevangenis ontslagen. Zijne begunstigers, welke zich de vrienden van eene parlementaire hervorming, van de regtspleging door middel van gezworenen en van de vrije drukpers noemen, hebben, ten getalle van 400, zijne vrijstelling met een grooten maaltijd gevierd; bij welke *Sir Francis Burdett* heeft voorgezeten.

De storm van den tweeden Maart heeft eene onzettende schade aangerigt. Uit Dover meldt men, dat het de oudste zeelieden niet heugde een dergelijken te hebben bijgewoond. Zoo men verzekert, zijn op de fransche kust, tusschen Calais en Etaples, niet minder dan 63 vaartuigen, van onderscheidene grootte, gestrand. Zes schepen zijn op de Goodwinsands vervallen en in zeer korten tijd verbrijzeld. De stoutmoedige bootslieden van Ramsgate hebben alles aangewend wat mogelijk was om die schepen te bereiken, doch konden tegen de woedende zee niet opwerken, weshalve alle de ongelukkige schepelingen in de baren het leven moesten laten. Van de schepen, welke op de franschen kust zijn gestrand, is de equipagie grootendeels gered. Ook de britische kust is bezet met eene menigte gestrande schepen van allerleien aard.

den 10 Maart.

Omtrent de zamenzwering tegen de Ministers verneemt men niets naders. Een gewezen onderwijzer is dezer dagen, als verdacht van medepligtigheid, gevat en in verzekerde bewaring gehouden. Palin, op welks ontdekking eene premie van 200 ponden was gesteld, schijnt de wijk naar de Vereenigde Staten te hebben genomen. De regering heeft alle de gene, ook de soldaten, welke deel hebben gehad aan het vermeesteren der zamengezworenen, koninklijk beloond.

In het gebergte van Schotland is mede, wegens landhuren, eenige onrust uitgebroken, waarin een aantal afgedankte soldaten deel hebben genomen; men denkt, dat men eene afdeeling infanterie met geschut noodig zal hebben, om de rust weder te herstellen.

De verkiezingen voor het nieuwe parlement zijn begonnen. In de hoofdstad gaat het als naar gewoonte. Drie Ministerielen en drie Opposanten hebben in Londen de meeste stemmen. In Westminster en in Southwark hebben de Opposanten de meerderheid; te weten *Burdett*, *Hobhouse*, *Calvert* en *R. Wilson.*

den 17 Maart.

Uit eenen naauwkeurigen staat van de thans plaats hebbende verkiezingen voor het nieuwe Parlement blijkt, dat reeds 316 voormalige Parlementsleden op nieuw als zoodanig zijn verkoren geworden; 91 Leden hebben niet verlangd dien post weder op nieuw te aanvaarden, of zijn niet weder gekozen, en men heeft tot nog toe 99 nieuwe Leden voor hetzelve benoemd. In Westminster en Southwark behouden Burdett, en die van zijne denkwijze, steeds de overhand. Genoemd Parlementslid heeft aan zijne vrienden bekend gemaakt, dat hij eerlang, wegens zijnen beruchten brief over het voorgevallene te Manchester, te regt zal worden gesteld. Te Preston heeft de volksredenaar *Hunt*, waarvan men in deze dagen niet veel heeft horen spreken, zich op den voorgrond geplaatst, om in 't Parlement te worden verkoren, en in de daad eenige stemmen bekomen. Ook *Hunt* zal eerlang te York voor den regter verschijnen, om zich te verantwoorden wegens het deel het welk hij aan het gebeurde te Manchester heeft gehad

Men meld uit Demerarij van de helft van December, dat in deze kolonie steeds eene aanmerkelijke sterfte heerschte, die zich bijzonder onder de blanke bevolking deed gevoelen. Volgens berigten uit Jamaica van het einde van de maand Januari, heeft de generaal der zuid-amerikaansche Insurgenten, *Bolivar*, het congres van Venezuela belooft, dat hij den 15 Februari in Caraccas zoude binnen rukken. Met uitzondering van Carthagena, Santa Martha en Mompox, is geheel Nieuw-Grenada in handen der Insurgenten. De spaansche generaal *Morillo* bezet alzoo nog alleen de sterkte plaatsen langs de zeekust van de nieuwe republiek Columbia.

Omtrent de onlusten, welke in Schotland, in het Graafschap *Ross*, uitgebarsten zijn, vindt men in de publieke papieren het volgenden:

De eigenaar *van Culrain*, waarschijnlijk zijn landgoed willende verbeteren, had hetzelve aan den Majoor *Forbes van Kelnes* verpacht, en aan alle de bruikers doen weten, dat zij moesten verhuizen. Deze bestonden uit omtrent 80 huisgezinnen, en weigerden aan deze waarschuwing te voldoen. De Ambtenaar, die daarop tot hen gezonden werd, om hen geregtelijk daartoe te noodzaken, werd door bijna twee honderd Vrouwen ontmoet, die hem zijne akten afnamen en in stukken scheurden. De Sheriff hiervan onderrigt, vroeg aan den Lord Advokaat om ondersteuning, en deze gaf last aan den Staf der militie *Ross-Shire* om zich derwaard te begeven, en bijstand te verleenen tot het doen beteekenen der akten. Den 1 Maart begaven zich dan twee-en-twintig personen van den Staf, van scherpe patronen voorzien, en vergezeld door den gedeputeerden Sheriff, zijnen Substitut, eenige Edellieden uit de nabuurschap en sommige speciale Konstapels, naar het Westen, doch vonden bij het moeras, tusschen Invercarron en Culrain, ten minsten twee honderd vrouwen, welke hen gelasten van terug te trekken, daar zij stellig besloten hadden hen te beletten van verder voort te gaan, en daar de *Sheriff* met zijne manschappen hieraan niet gehoorzaamden, werden zij dadelijk met eene hagelbui van steenen begroet, waardoor verscheiden gekwetst werden, en een Officier van den Staf bijna het hoofd geheel verbrijzeld werd. De Vrouwen vlogen toen tegen de bajonetten in, en op haar geschoten zijnde, kwam een aantal mannen te voorschijn, om haar te ondersteunen, die dit met zoo veel woede deden, dat de Officieren naauwlijks door de vlugt het leven er afbragten.

In Ierland blijf de staat van zaken nog ver van gunstig. In het Graafschap *Kilkenny*, dat tot nog toe als het rustigste bekend was, hebben de *Ribbonmen* zich ook vertoond, en het huis van een achtingswaardigen boer, *Kellij* genaamd, digt bij de stad *Kilkenny*, aangevallen en geplunderd, en twee zijner zonen gruwelijk mishandeld en gewond. De moordenaars beschuldigden dezen landman van aan zijnen buurman eene hoeve te hebben onderhuurd. Gedurende de vorige week hebben talrijke benden dezer oproerigen, uit het Graafschap *Galwaij* gekomen, de landen van Coohra bij Scariff afgeloopen, en de boeren gedwongen trouw aan hun helsch bondgenootschap te zweren. In *Galwaij* gaan zij voort met verscheide Barouiën te verontrusten; men verzekert dat aldaar een gevecht heeft plaats gehad waarin zestig *Ribbonmen* gedood, vele gekwetst en eenige gevangen zijn. Verscheiden dezer booswichten zijn door de assises van Roscommon ter dood en andere tot minder straffen veroordeeld, welke vonnissen reeds ten uitvoer zijn gebragt; dan dit alles is nog niet genoegzaam geweest, om eenigen schrik onder hen te brengen. De Luitenant-Generaal *Eddwar Paget* is te Athlone aangekomen en tot opperbevelhebber van het westelijk distrikt benoemd. Ook heeft men sterke detachementen troepen naar Athlone gezonden, om aldaar tot nader order dienst te doen. Tusschen de vrijwilligers van *Clore*, benevens den staf van *Maijo*, en de rebellen is er ook een gevecht voorgevallen, waarin de laatste eenigen dooden en gekwetsten hebben gehad. Het is te hopen, dat spoedig een einde aan deze schrikkelijke wanorden gemaakt zal worden.

De beroemde Iersche dichter, *Theodorus Sullivan*, is te Cork overleden, in den hoogen ouderdom van 115 jaren. Deze buitengewone man, die in zijne moedertaal een zeer bekwaam schrijver was, stierf verleden Woensdag zeer onverwacht, terwijl hij bezig was een stuk land van een zijner achter-kleinzonen met haver te bezaaijen, hebbende alle zijne zielsvermogens tot zijn laatste oogenblik behouden. Hij had een zijner geliefde gezangen gezongen, en bij het eindigen van den laatsten regel gaf hij den geest. Hij was ook kuiper van zijn handwerk, en had eene ton gemaakt om boter in te kaarnen, op den dag, dat zijn zes-en-twintigste achter-klein kind gedoopt werd.

NEDERLANDEN.

BRUSSEL, *den 6 Maart.*

Van *Ostende* meldt men, dat verleden donderdag aldaar een zoo hevige storm heeft gewaaid, als men zich bij menschen geheugen niet kan herinneren. Het water steeg tot eene ongelooflijke hoogte en stroomde over de bruggen van het Sas van Slijkens heen. Eene brik, *de Fortuna*, die beoosten het kanaal vast lag, strandde en stootte aan stukken tegen den dijk, welke van Ostende naar het Sas leidt, en verscheiden andere vaartuigen raakten van hunne touwen los en werden tegen de palen verbrijzeld. Eene Nederlandsche kof, *de Nooit Gedacht*, kapitein *Romeijn*, van Marennes naar Ostende bestemd,

met zout, geraakte op de westkust van de haven op strand; de Equipagie was in groot gevaar en had zich deels in de masten, deels in de kajuit, die zij waterdigt gemaakt hadden, geborgen. Vele menschen zagen dit akelig schouwspel aan, en vreesden, dat deze ongelukkigen elk oogenblik eene prooi der woedende golven zouden worden, toen een matroos van de haven, *Jean Bourgeois*, het besluit nam om zich met gevaar van zijn leven aan boord van het schip te begeven, hetwelk hem gelukte door het grijpen van een touw, dat van het einde der boegspriet tot in het water afhing. Aan boord zijnde, wierp hij een touw uit en redde door middel van hetzelve, geholpen door den Havenmeester, den Heer *Bareen*, alle de schepelingen, die in de masten en de kajuit zaten, en eenige oogenblikken te voren niets anders dan hunnen naderenden dood voor oogen hadden. Het stout en menschlievend gedrag van dezen onverschrokken Zeeman, alsmede dat van den Havenmeester, kan niet genoeg worden geprezen.

Tusschen Ostende en Blankenberg zit eene Engelsche brik, die van China komt, met thee, zijde, naukings enz., op de kust. Het smakschip *de Vigilantie*, van Havre naar Rotterdam, met tabak, is mede verongelukt, doch de equipagie gered.

BRUSSEL, *den 7 Maart.*

Men heeft hier ter stede den uitgever van een weekblad, de *Echo* genaamd, in verzekerde bewaring genomen. Zoo men verzekert wordt hij beschuldigd van door het uitgeven van gedrukte werken oneenigheid tusschen de inwoners dezer landen te hebben willen stichten. De in beslag genomene nummers behelsden verscheidene uittreksels uit een blad, het welk in Parijs door den hier te lande wel bekenden *Cauchois Lemaire* wordt uitgegeven.

den 13 Maart.

De Gouverneur van Luik, Graaf van Liedekerke, heeft dezer dagen te Spa den eersten steen gelegd van het gedenkteeken, hetwelk aldaar, bij de bron Pouhon, door H. H. K. K. H. H. den Prins en de Prinses van Oranje, ter eere van Peter den Grooten, Keizer van Rusland, wordt opgerigt.

AMSTERDAM, *den 14 Maart.*

Als eene bijdrage, om de bijzonderheid van den langdurigen winter, dien wij dit jaar beleven, te kenmerken, moge het volgend echte berigt dienen: De Harlinger Beurtschipper *B. Blom*, Maandag den 6 Maart, van Amsterdam gevaren, vond reeds op het Y veel ijs, doch geraakte al zeilende door hetzelve tot midden op de Zuiderzee. Aldaar bleef het schip in het ijs vast zitten, hetwelk zoo sterk was, dat twee passagiers en de twee knechts van den Beurtschipper, van het schip, op het ijs gingen, en een der knechts, *W. J de Boer* geheten, zijne schaatsen onder bond en gebruikte; hebbende hij dus, reeds zoo verre in de maand Maart en op het midden der Zuiderzee, schaatsen gereden.

DORDRECHT, *den 15 Maart.*

De dijkbreuk bij Langerak is thans weder gedigt, zoo dat men zich kan vleijen, dat de Alblasserwaard voor de hooge vloeden uit zee verzekerd is. Het vloedwater staat thans 16 duimen boven het boezempeil van den Nederwaard. Op de landerijen staat alzoo nog 5 voet water, hetwelk door de molens zal moeten worden uitgemalen.

ROTTERDAM, *den 15 Maart.*

In deze stad is, ten behoeve der noodlijdenden door den watersnood, bij een verzameld eene som van *f* 51,465:1-1; behalve de aanzienlijke bijdragen, door bijzondere personen bijeengebragt, waarvan het montant onbekend is gebleven.

BRUSSEL, *den 19 Maart.*

Den 27 beginnen de zittingen van het Hof van Assizes waarvoor de heer *van der Straeten* te regt zal staan. De heer *Coubau* zal hetzelve presideren. Men verwacht eerlang het besluit van de Raadkamer van de regtbank van eersten aanleg omtrent de zaak van de zeven advokaten en den heer *van der Straeten* den zoon.

'S GRAVENHAGE, *den 22 Maart.*

In de zitting van de Tweede Kamer van heden is ingekomen eene nadere redactie van de concept-wetten betrekkelijk het tienjarig budjet, zoo van uitgave, als van middelen ter bestrijking derzelve, en van de buitengewone uitgaven voor het jaar 1820 en de middelen om daarin te voorzien. De uitgaven, voor het tienjarig budjet zijn ruim acht millioenen verminderd en worden nu voorgedragen, ten beloope van *f* 59,875,052; de buitengewone uitgaven voor het jaar 1820 zijn in gelijke mate verhoogd en worden voorgesteld ten bedragen van *f* 21,314,481. De voorgedragene middelen tot bestrijking der uitgaven zijn nagenoeg dezelfde gebleven, met uitzondering echter, dat twee derde gedeelten van den opbrengst van in- en uitgaande regten en accijnsen op het gewoon en een derde op het buitengewoon budjet is gebragt. Deze voordragten zijn, met eene memorie van Z. E. den Minister van financien, ter adstructie, en ter wegneming van zoodanige zwarigheden, als nog tegen dezelve mogten worden geopperd, naar de sectien verzonden, ten einde nader te worden onderzogt.

DUITSCHLAND.

BERLIJN, *den 7 Maart.*

Men heeft in openbare nieuwspapieren verzekerd, dat bijzondere personen de regering hadden aangeboden, om, door vrijwillige daartoe in te rigten genootschappen, de openbare schuld van den Staat op eens te vernietigen. Men verneemt, dat de regering in de daad zulk een aanbod heeft ontvangen en wel van de stedelijke overheid dezer stad, in naam van de gezamelijke burgerij. Z. M. heeft dezelve het navolgende geantwoord: „ Met een bijzonder genoegen verneem ik in uw aanbood, om door vrijwillige bijdragen de schuld van den Staat, te weeg gebragt door ongeluk en rampspoedige gebeurtenissen, te verminderen, op nieuw een bewijs van de trouw en vaderlandsliefde, waardoor de burgerij mijner residentie zoo roemrijk, ten allen tijde, nevens hare overige medeburgers, heeft uitgemunt, even zeer als door hare verkleefdheid aan den persoon van haren regent. Hoewel ik de omstandigheden thans niet van dien aard oordeel, dat het raadzaam zoude zijn dit aanbod aan te nemen, daar ik mij verzekerd houde, dat de door mij bevolene maatregelen, onder Gods zegen, toereikende zullen zijn voor de rentebetaling en trapsgewijze vernietiging der Staatsschuld, zonder mijne onderdanen nieuwe lasten opteleggen, kan ik niet nalaten de berlijnsche burgerij voor dit bewijs harer vaderlandsliefde opregtelijk te danken. Mogt ik in 't vervolg ren dien aanzien dergelijke hulp noodig hebben, dan weet ik, dat ik ook ten dezen, zoo wel als in eenig ander den Staat bedreigend gevaar, mag rekenen op de standvastigheid mijner trouwe onderdanen; eene standvastigheid, waarvan zij in de laatste tijden, tot onsterfelijke roem van den pruissischen naam, aan mij en aan het Vaderland zulke treffende bewijzen hebben gegeven."

De hamburger post is door den storm van den 8den, 24 uren achtergebleven. Op verscheidene plaatsen was de sneeuw ter hoogte van zes voeten en meer opgewaaid.

FRANKFORT *den 12 Maart.*

De tijding van den verschrikkelijken moord van den Hertog van *Berry* heeft op de gemoederen van de te Weenen vereenigde duitsche Ministers een zeer diepen indruk gemaakt. Men meldt thans, dat het Congres nog zoo spoedig niet zal afloopen, als men voor eenigen tijd verzekerde en dat men nog verscheidene belangrijke onderwerpen, ten gevolge van de jongste plaatshebbende gebeurtenissen, in overweging zal nemen. De gevoelens over de beraadslagingen van de vergaderingen der Staten, welke met den tijd in Duitschland algemeen zullen worden ingevoerd, waren, zoo men verzekert, uiteenloopende; sommige wilden als een grondregel hebben aangenomen, dat de beraadslagingen der staten nergens in het openbaar zouden worden gehouden, doch Wurtemberg en Beijeren hebben, op grond van de aldaar reeds gevestigde constitutien, zich met kracht daar tegen verzet, weshalve ten dien aanzien geen algemeen besluit is genomen.

De berigten uit Augsburg van den 7den, melden, dat men zich toen aldaar vleidde, dat het kwetsen van vrouwen en meisjes geheel had opgehouden. In de laatste tien dagen, ten minsten, had men geene verdere klagten vernomen. Men heeft verscheidene personen in verzekerde bewaring genomen, verdacht van schuldig aan deze wanbedrijven te zijn; doch zij zijn reeds alle weder in vrijheid gesteld, zonder dat er iets ten hunnen aanzien is bewezen geworden.

Men meldt uit Rome, dat de echtgenoot van Z. M. den Koning van Grootbrittannie, zoodra zij te Livorno het berigt van het overlijden van haren schoonvader vernam, den titel van Koningin heeft aangenomen. Den 22 is H. M. in Rome aangekomen en aan het paleis van Lucien Buonaparte, hetwelk zij voor twee maanden heeft gehuurd, afgestapt. De hannoversche Minister en de engelsche Consul hadden hunne opwachting nog niet bij Hoogstdezelve gemaakt.

De beijersche regering heeft gestrenge maatregelen genomen omtrent de Universiteit van Landshut, alwaar, niettegenstaande de herhaalde aanmaningen, de studenten de vereenigingen, bekend onder den naam van *Landmanschaften*, niet hebben willen afschaffen.

FRANKFORT, *den 16 Maart.*

De jongste berigten uit Weenen verzekeren, dat, na eenen kleinen stilstand, de conferentien van de verschillende aldaar vereenigde duitsche Ministers met ijver zijn hervat geworden; dat men omtrent verscheidene gewigtige vragen het onderling eens is geworden en wel inzonderheid wegens de invoering van eene vertegenwoordiging door Staten, en wegens de bepaling van de betrekkingen van het duitsch Verbond, ten aanzien van oorlog of vrede; de competentie van het Verbond; de gevallen, waarin de meerderheid beslist enz. De courier-wissel is dezer dagen alhier zeer levendig. Men verwacht, dat het congres nog in deze maand uit een zal gaan; dat de zittingen van de Bondsvergadering na Paasschen hervat zullen worden en dat men al spoedig de belangrijke resultaten van het te Weenen verhandelde zal vernemen.

MENGELINGEN.

Vragen omtrent het Bamboe-riet.

Kan men bij het bouwen met bamboe die riet, voor zoo verre het in zijn geheel blijft en tot stutten enz. wordt gebruikt, niet met klei, of kalk met aarde vermengd, opvullen en daardoor eene meerdere sterkte en duurzaamheid aan hetzelve bezorgen?

Kan men de bamboe met vrugt verwen, of teeren, en helpt dit tegen witte mieren en het nestelen van weegluizen in de bamboe?

Wat voor proeven zijn met het bamboe-riet genomen, ten einde te bestemmen, hoe zijne sterkte, zoowel in eene regtstandige als in eene horizontale lage, zich tegen die van verschillende houtsoorten verhoudt? Men zoude nog kunnen beproeven, hoeveel een opgevulde en hoeveel een holle bamboe draagt.

Welke proeven zijn er genomen omtrent de duurzaamheid van bamboe onder water gebezigd wordende? Welke, indien het dagelijks van water bespoeld, echter afwisselend aan de lucht is blootgesteld? Welke over de duurzaamheid in het algemeen der verschillende soorten van bamboe, vooral der zwarte en witte soort? Lijdt de bamboe niets door het afvlotten en het lange liggen in zoet water? Hoedanig werkt het zeewater in de bovenstaande gevallen op het bamboe-riet?

Men heeft sierappen van bamboe: hoe is de proportie der kosten tusschen dezelve, de atap, en de allang allang? En hoe lang duurt een dak van bamboe en sierappen.

Welke is de beste tijd om bamboe te kappen? of is dit geheel onverschillig.

Hoe oud moet de bamboe zijn om met vrugt gebruikt te worden? Hoe lange behouden de wortelen van dit riet de kracht om wederom uitteblotten?

Op welke grond wordt de bamboe het best aangeplant? En welke is de beste wijze van aanplanting? Men heeft veele zoorten van dit riet in de Indien: welke zijn daarvan de gemeensten op Java? van welke ontbrekende zoort zoude men den aanbouw dienen intevoeren? Welke andere zoorten van nuttig riet en bindrotting wassen nog op Java? Welke ontbreken en dienen aangekweekt te worden? Waar zijn die te vinden?

Welke fabrikaten worden er op Java, van de bamboe gemaakt? Wat is van de bamboe eetbaar? Waar en hoe wordt de atchiar bamboe het best gemaakt?

De toenemende schaarsheid van het hout brengt thans de inwoners van Java meer dan ooit in de gelegenheid om van bamboe gebruik te moeten maken en eene publieke beantwoording der bovenstaande vragen kan dus zeer nuttig voor het algemeen worden geacht.

EEN BAAR.

RUHM DER DICHTKUNST.

(BRUCHSTÜK.)

Süsze freundliche Art des Ausdruks menschlicher Gedanken, mit dir vergessen wir die Leiden der Gegenwart und Hoffnung der Zukunft lacht durch dich dem begeisterten Auge. Verbunden mit den leisen Tönen bebender Saiten hebest du das wund gedrükte Herz zu den Höhen des Himmels empor und bringest oft in wenigen Augenblikken die gepreszt im Busen sich windende Seele zu tiefer, lange umsonst gesuchter Ruhe.

Tief und hoch und geheimnisreich und doch so freundlich, süsz und zart is die Kunst der Lieder. Thränen lockt sie aus den Augen des ernsten Mannes und das sanftere Weib löset sich durch sie ganz auf in Gefühlen der Freude oder süszer Schmerzen. Durch sie verherrlichet man alles was schön und gut und grosz ist unter uns. Durch sie erheben wir unsere Seelen zu dem liebevollen Vater der Menschen. Sein Lob in einem schönen Liede gesungen, versetzt die Seele der Frommen schon hienieden in 's Paradies und die Gesänge der Hoffnung helfen diesen Gedrükten über die Klippen dieses bittern Lebens. Wer dich kennet, freundliche Kunst, musz dich lieben und die lieblichsten Lieder müssen dich loben....

Wer vermag so wie du den hohen Glauben zu rühmen an den Erlöser und die Hoffnung jenes bessern Lebens. Du umsäumest wie Morgenroth die schwüle Nacht unsers Lebens und dein Rosenmund wird uns einst in den Thoren Salems willkommen heiszen. L.

'S LEVENS DOEL.

De vroegere jeugd vloog heen, met om 't ver- [maak te rennen;
De rijpheid ging voorbij met naar 't geluk te [staan:
Het wuft vermaak ontglipte op huppelende pen- [nen:
't Geluk bood nergens zich aan zijn' bejager [aan.
Wat tracht nu de onderdom?—De waarheid na te [spooren.—
ô Rusteloos geloof! onopgeheven juk!
Doch die de waarheid vindt heeft jeugd noch [kracht verloren:
Zij is 't ontglipt vermaak; zij, 't ongezien [geluk.

BILDERDIJK.

Bekendmaking.

INGEVOLGE resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade, van den 29sten Julij jl. n°. 11, zal in het openbaar en bij den opslag worden verpacht het middel bekend onder de naam van *verkoop van amfioen in het klein* over den jare 1821.

Op den 22sten Augustus aanstaande, te *Batavia* en *Samarang*, van de residentien tot de eerste en tweede financieële afdeeling behoorende, en

Op den 30sten daaraanvolgende te *Sourabaija* van de residentien onder de derde financieële afdeeling ressorterende.

De verpachtingen zullen geschieden op de voorwaarden welke ten dage der verpachting zullen worden voorgelezen, welke condition in tijds, zoo wel ter secretarie van de residenten van *Batavia*, *Samarang* en *Sourabaija*, als op die van elken resident, voor zoo veel zijne residentie aangaat, zullen ter lezing liggen.

BATAVIA, *den 1 Augustus* 1820.

Ter ordonnancie van de hoofddirectie van financien.

De Secretaris,

DUIJVENÉ.

Bekendmaking.

INGEVOLGE besluit van Zijne Excellencie den Gouverneur Generaal, van heden no. 10 zal op den 22sten dezer te Batavia, in het openbaar en bij den opslag, worden verpacht het middel bekend onder den naam van *verkoop van amfioen in het klein*, voor den jaar 1821, op het land *Tjabang Boengien*, gelegen in de residentie Krawang, en zulks op de voorwaarden en onder de bepalingen als ten dage der verpachting zullen worden voorgelezen.

BATAVIA, *den 17den augustus* 1820.

Ter ordonnancie van de Hoofd-directie van financien.

De Secretaris,

DUIJVENÉ.

Bekendmaking.

KRACHTENS daartoe bekomen autorisatie, bij verbaal besluit van den hoofddirecteur van financien van den 3den dezer n°. 1, brengt de resident van Batavia bij deze een iegelijk ter kennisse, dat er van den 1sten tot en met den laatsten September nu aanstaande, eene inschrijving zal zijn geopend voor de leverancie in 1821, aan Zijner Majesteits Nederlandsche en Koloniale schepen ter reede van Batavia, van

Versch vleesch en spek.
Groenten.
Aardappelen.
Gedroogde chalotten, en
Levendig vee.

De billetten van inschrijving kunnen binnen den hierboven bepaalden tijd dagelijks (uitgezonderd de Zon- en Feest-dagen) ten zijnen kantore in de Koestraat worden ingezonden, alwaar ook alsdande condition en voorwaarden waarnaar gemelde leverancie zal worden aanbesteed, voor een ieder zullen ter lezing liggen.

BATAVIA, *den 9 Augustus* 1820.

De resident voornd.

P. H. VAN LAWICK VAN PABST.

Advertentie.

DE resident van Batavia maakt bij deze bekend, dat de op den 22sten dezer te houden verpachting van de amfioen-pachten der residentien in de eerste financiële afdeling gelegen, dewelke door de hoofddirectie van financien op den 1sten dezer is geannonceerd (zie Bataviasche courant n°. 33) zal plaats vinden in het lokaal van de Beurs alhier, en dat daarmede precies om negen uren des morgens een begin zal worden gemaakt.

BATAVIA, *den 14den augustus* 1820.

De resident voornoemd.

P. H. VAN LAWICK VAN PABST.

Bekendmaking.

VERMITS verscheidene koopers op vendutie die gewoon zijn om niet op de drie maanden te betalen, eene verkeerde uitlegging schijnen te geven aan art. 27 der instructie voor het vendu-departement, door de meening, dat dezelve door het betalen der bij dat artikel bepaalde boeten, een langer en meer onbepaald crediet zullen verkrijgen, zoo wordt ter voorkoming van allen misverstand, hiermede bekend gemaakt, dat het vendu-departement ten einde het regt van preferentie en parate executie te bewaren, verpligt is, om zoodanige achterstallige debiteuren binnen de zes maanden geregtelijk tot aanzuivering van hun achterwezen aantespreken, waarvan het tijdstip na den afloop der drie maanden, aan het vendu-departement overgelaten is, om naar gelang van zaken te handelen, en wel zonder voorafgaande waarschuwingen.

De superintendent van het vendu-departement.

B. F. VON LIEBEHERR.

BATAVIA, *den 10 Augustus* 1820.

Advertentie.

Op Dingsdag den 12 September 1820.

ZAL door vendumeesteren, ten overstaan van eene Kommissie van wege het Hoog Geregtshof van Nederlandsch Indië, bij executie krachtens appoinctement condemnatoir de dato 22sten April 1818, verkooping worden gehouden, ter plaatse alwaar ten dien dage vendutie zal gehouden worden, van de navolgende vastigheden als.

No. 1. Zeker erf bebouwd met een steenen pedak, staande en gelegen binnen deze stad, aan de oostzijde van de Groote Rivier in het blok L, sub No. 17.

2. Zeker erf bebouwd met een steenen pedak, staande en gelegen even buiten de diest-poort, in het westerveld het tweede deel van het blok O, sub No. 22.

3. Zeker erf bebouwd met een steenen pedak, staande en gelegen op het Plein buiten de diest-poort of in het westerveld, het tweede deel van het blok O, sub No. 23.

4. Zeker erf bebouwd met een steenen pedak, met pannen gedekt, staande en gelegen even buiten de diest-poort, aan de noord zijde van de Sirie Gracht, of in het westerveld het 2de deel van het blok O, sub No. 35.

5. Zeker erf bebouwd met een steenen pedak, staande en gelegen buiten de diest-poort, in het westerveld het 2de deel van het blok O, sub No. 36.

6. Zeker erf bebouwd met een steenen pedak, staande en gelegen buiten de diest-poort, in het westerveld het 2de deel van het blok O, sub No. 38.

7. Zeker erf bebouwd met een steenen pedak, staande en gelegen buiten de diest-poort, in het westerveld het 2de deel van het blok O, sub No. 39.

8. Zeker erf bebouwd met een steenen pedak, staande en gelegen buiten de diest-poort, in het westerveld het 2de deel van het blok O, sub No. 40.

9. Zeker erf bebouwd met een steenen pedak, staande en gelegen buiten de diest-poort, in het westerveld het 2de deel van het blok O, sub No. 41.

10. Zeker erf bebouwd met een steenen pedak, staande en gelegen buiten de diest-poort, in het westerveld het 2de deel van het blok O, sub No. 42.

11. Zeker erf bebouwd met een steenen pedak, staande en gelegen buiten de diest-poort, in het westerveld het 2de deel van het blok O, sub No. 80.

12. Zeker erf bebouwd met een steenen pedak met pannen gedekt, staande en gelegen even buiten de diest-poort, in de Chineesche kampong, of in het westerveld het 3de deel van het blok O, sub No. 91.

13. Zeker erf bebouwd met vijf steenen pedakken, staande en gelegen buiten de diest-poort, in het westerveld het 4de deel van het blok O, litt. A, sub No. 44, 45, 46, 47 en 48.

14. Zeker erf bebouwd met negen pedakken, waarvan vijf van steenen en vier van planken, met pannen gedekt, staande en gelegen buiten de diest-poort, in het westerveld het 4de deel van het blok O, litt. A, sub No. 51, 52, 53, 54 en 55.

15. Zeker erf bebouwd met een steenen pedak, staande en gelegen buiten deze stad in de Chineesche kampong, in het westerveld het 5de deel van het blok O, sub No. 65.

16. Zeker drie naast elkanderen leggende erven, nu te zamen getrokken en tot een gemaakt, thans bebouwd van voren met zes en achter met zeven steenen pedakken en een gang, staande en gelegen even buiten de diest-poort, in het westerveld het 5de deel van het blok O, sub No. 81, 82, 83, 84, 85, 86 en 87.

17. Zeker erf van binnen bebouwd met zestien steenen pedakken, en een gang, staande en gelegen buiten de diest-poort, in de Chineesche kampong, of in het westerveld het 5de deel van het blok O, sub No. 124.

18. Zeker erf bebouwd met een steenen pedak, staande en gelegen even buiten de diest-poort, aan de westzijde van de Areeksgracht in het westerveld het 5de deel van het blok O, sub No. 196.

19. Zeker restant erf bebouwd met een steenen pedak, staande en gelegen in de Chineesche kampong in het westerveld het 5de deel van het blok O, sub No. 197.

20. Zeker erf zijnde een gedeelte uit een meerder partij, bebouwd met een oud vervallen steenen pedak, staande en gelegen in de Chineesche kampong, in het westerveld het 5de deel van het blok O, sub No. 198.

21. Zeker erf zijnde een gedeelte uit een meerder partij, bebouwd met een steenen pedak, gemerkt No. 23, staande en gelegen buiten de diest-poort, in de Chineesche kampong, in het westerveld het 5de deel van het blok O, sub No. 218.

22. Zeker erf zijnde een gedeelte uit een meerder partij, bebouwd met een steenen pedak, gemerkt No. 64, staande en gelegen buiten de diest-poort, in de Chineesche kampong, of in het westerveld het vijfde deel van het blok O, sub No. 205, Y.

23. Zeker erf zijnde een gedeelte uit een meerder partij bebouwd met een steenen pedak, gemerkt No. 79, staande en gelegen buiten de diest-poort, in de Chineesche kampong, of in het westerveld het 5de deel van het blok O, sub No. 205, O.

24. Zeker erf zijnde een gedeelte uit een meerder partij, bebouwd met een steenen pedak, gemerkt No. 82, staande en gelegen buiten de diest-poort, in de Chineesche kampong of in het westerveld het 5de deel van het blok O, sub No. 205, R.

25. Zeker erf zijnde een gedeelte uit een meerder partij, bebouwd met een steenen pedak, gemerkt No. 83, staande en gelegen buiten de diest-poort, in de Chineesche kampong, of in het westerveld het 5de deel van het blok O, sub No. 205, S.

(*Het vervolg in het tweede Bijvoegsel.*)

TWEEDE BIJVOEGSEL DER BATAVIASCHE COURANT.

ZATURDAG, den 19den AUGUSTUS, 1820.

(Vervolg van het Bijvoegsel.)

26. Zeker erf zijnde een gedeelte uit een meerder partij bebouwd met een steenen pedak, gemerkt No. 98, staande en gelegen buiten de diest-poort, in de Chineesche kampong, of in het westerveld het 5de deel van het blok O, sub No. 146.

27. Zeker erf bebouwd met een steenen pedak, gemerkt No. 106, staande en gelegen buiten de diest-poort, in de Chineesche kampong, of in het westerveld het 5de deel van het blok O, sub No. 254.

28. Zeker erf bebouwd met een steenen pedak, gemerkt No. 109, staande en gelegen buiten de diest-poort, in de Chineesche kampong, of in het westerveld het 5de deel van het blok O, sub No. 257.

29. Zeker erf bebouwd met een steenen pedak, gemerkt No. 115, staande en gelegen buiten de diest-poort, in de Chineesche kampong, of in het westerveld het 5de deel van het blok O, sub No. 280.

30. Zeker erf zijnde een gedeelte uit een meerder partij, bebouwd met eene steenen pedak, gemerkt No. 117, staande en gelegen buiten de diest-poort, in de Chineesche kampong, of in het westerveld het 5de deel van het blok O, sub No. 278.

31. Zeker erf zijnde een gedeelte uit een meerder partij, bebouwd met een steenen pedak, gemerkt No. 122, staande en gelegen buiten de diest-poort, in de Chineesche kampong, of in het westerveld het 5de deel van het blok O, sub No. 273.

32. Zeker erf bebouwd met een steenen pedak, gemerkt No. 162, staande en gelegen buiten de diest-poort, in het westerveld het 5de deel van het blok O, sub No. 290.

33. Zeker erf bebouwd met een steenen pedak met pannen gedekt, staande en gelegen buiten de diest-poort, in het westerveld het 6de deel van het blok O, sub No. 23.

34. Zeker erf bebouwd met een steenen pedak, met pannen gedekt, staande en gelegen buiten de diest-poort in het westerveld het 6de deel van het blok O, sub No. 24.

35. Zeker erf bebouwd met een steenen pedak, staande en gelegen buiten de nieuw-poort, in de zuider-voorstad of in het oosterveld het 29ste deel van het blok L, sub No. 18.

36. Zeker erf bebouwd met een steenen pedak, staande en gelegen in de zuider-voorstad, of in het oosterveld het 32ste deel van het blok L, sub No. 19.

37. Zeker erf bebouwd met een klein steenen huisje, staande en gelegen in de zuider-voorstad, in het 34ste deel van het blok L, sub No. 5.

38. Zeker erf bebouwd met een steenen huis, staande en gelegen buiten deze stad, in het oosterveld het 35ste deel van het blok L, La. B, sub No. 19.

39. Zeker erf bebouwd met een steenen pedak, staande en gelegen buiten deze stad, in het oosterveld het 35ste deel, van het blok L, La. B, sub No. 25.

40. Zeker erf bebouwd met een steenen pedak, staande en gelegen in de zuider-voorstad, in het oosterveld het 35ste deel van het blok L, litt. C, sub No. 25.

41. Zeker erf bebouwd met een steenen pedak, staande en gelegen in de zuider-voorstad, of in het oosterveld het 35ste deel van het blok L, litt. B, sub No. 26.

42. Zeker erf bebouwd met een steenen pedak, staande en gelegen in de zuider-voorstad, in het oosterveld het 35ste deel van het blok L, litt. B, sub No. 44.

43. Zeker erf bebouwd met een steenen pedak, staande en gelegen in de zuider-voorstad, in het oosterveld het 35ste deel van het blok L, litt. B, sub No. 45.

44. Zeker acht erven nu te zamen getrokken en tot een gemaakt, bebouwd met acht steenen pedakken, staande en gelegen in de zuider-voorstad, in het oosterveld het 35ste deel van het blok L, litt. A, sub No. 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, en 55.

45. Zeker erf bebouwd met een steenen pedak, staande en gelegen buiten de diest-poort in het westerveld het 4de deel van het blok M, sub No. 87.

46. Zeker erf bebouwd met een steenen pedak, staande en gelegen buiten de diest-poort in het westerveld het 4de deel van het blok M, sub No. 88.

47. Zeker stuk land bebouwd met twee en vijftig steenen pedakken, twee chiampangs timmer-lootsen, een olij-moolen van planken en een rijst-moolen van bamboes alles met pannen gedekt, staande en gelegen omtrent een kwart uur gaans, westwaards buiten de utrechtsche-poort, in het westerveld het 8ste deel van het blok P, sub No. 534, 535, en 536.

48. Zeker erf bebouwd met een steenen pedak, staande en gelegen even buiten deze diest-poort in de Chineesche kampong in het westerveld, het 3de deel van het blok O, sub No. 88.

49. Zeker erf bebouwd met een steenen pedak, staande en gelegen buiten de diest-poort in de Chineesche kampong of in het westerveld, het 5de deel van het blok O, sub No. 9.

50. Zeker twee erven thans te zamen getrokken en tot een gemaakt, bebouwd met twee steenen pedakken, staande en gelegen buiten de diest-poort in de Chineesche kampong in het westerveld, het 5de deel van het blok O, sub No. 71 en 72.

51. Zeker erf bebouwd met een steenen huis, kombuis, dispens, slaven vertrekken, paardenstal en wagenhuis, staande en gelegen in de zuider-voorstad in het oosterveld, het 35ste deel van het blok L, La. A, sub No. 30 en 31.

52. Zeker erf bebouwd met een steenen pedak, staande en gelegen buiten de diest-poort, in de Chineesche kampong, bezijden de visch-passer, of in het westerveld het 5de deel van het blok O, sub No. 300.

53. Zeker erf, bebouwd met een pedak van steenen en bamboezen, met pannen gedekt, staande en gelegen buiten de diest-poort tusschen de rivier krocot en de overwaters gracht, of in het westerveld, het 6de deel van het blok O, sub No. 60.

Voorts zoo als de gedachte vastigheden ter plaatse voorschreven gelegen, en toebehoorende aan den chinees *Souw Kongko.*

Dan of immer is er iemand die eenig regt, actie of toezegging op de voorschreven perceelen zoude willen pretenderen, en zich opposeren tegen de voorschreven executie en verkooping, die kome en make het mij ondergeteekende bekend.

Die gading hebben, om de voorschreven vastigheden te koopen, die komen ten dage, ure, en plaatse voorschreven, aanhooren de konditien en doen hun profijt.

Aldus gedaan en gepubliceerd na voorgaande klokkegeslag van de puije van het raadhuis, op donderdag den 17den Augustus 1820.

Bij mij,
W. A. VAN DEN HEUVEL,
Deurwaarder en gezworen
Exploicteur van welmeld
Hoog Geregtshof.

Post-kantoor te Batavia.

WORDT ter kennisse van het publiek gebragt, dat aan het Post-kantoor te Batavia pakketten ter verzending van brieven geopend zijn, om te worden verzonden

naar	schip	kapitein
Rotterdam,	*Ned. Vrouw Maria,*	H. Wehmhoff.
Amsterdam,	*dito Johanna,*	Jonker.
Dito,	*Amer. Voltaire,*	M. Pherson.
Calcutta,	*dito Hero of Malown,*	J. Neisch.
Antwerpen,	*Ned. Delphine,*	Boelen.
Dito,	*Hero,*	Poppen.
Amsterdam,	*Am. Carolina,*	Page.
Calcutta,	*Eng. Graeijhound,*	Buthergard.

welke in lading liggen en in den loop dezer maand zullen zeilen.

De brieven of pakketten uit de oostelijke districten kunnen ter verdere verzending onder adres van den postmeester aan de Post-kantoren te Samarang en Sourabaija, worden bezorgd.

Post-kantoor te BATAVIA, *den 16den Augustus* 1820.

De postmeester te Batavia,
C. MUIJSKEN.

Wisselkours.

BATAVIA, *den 16den Augustus* 1820.

Op Holland, 3-m. zigt, 52 *fl. Il. Ct.* per *Sp. mat.*
Op Engeland, 3-m. zigt, 5 *schell.* per *dito.*
Op Bengalen, 1-m. zigt, 200 *sicca ropijen* per 100 *Sp. matten.*

*** HEDEN namiddag ten half drie ure, overleed, in den ouderdom van drie en zestig jaren, een maand en twaalf dagen, na eene ziekte van negen dagen, mijn tedergeliefde echtgenoot de hoog welgeboren heer *Frans Carel Philipp, Baron von Winckelman,* in leven directeur der houtbosschen op Java. Eene allergelukkigste echtverbintenis van ruim zeven en twintig jaren doet mij en mijne vier kinderen dit smertvolle verlies opregtelijk betreuren: zij die 's mans werkzaam leven, braaf en vriendschappelijk karacter gekend hebben, zullen ligt bezeffen, welke zware slag mij en mijne vier kinderen getroffen heeft, en even als zijne vrienden alhier, alle aandeel nemen, en mij van brieven van rouwbeklag gelieven te verschoonen.

A. H. C. SAMLANT.
weduwe *von Winckelman.*

SAMARANG, *den 29 Juli* 1820.

*** OVERLEDEN in de maand December 1819 op de reise naar Banda, mijne dochter *Johanna Schultz,* gesepareerde huisvrouw van *R. Kimmel.*

SOURABAIJA, *den 12 augustus* 1820.
H. SCHULTZ.

*** HEDEN overleed na eene langdurige ziekte in den jeugdigen ouderdom van ruim 27 jaren, mijne geliefde echtgenoot vrouwe *Elizabeth Catharina Vogelaar.* Die met haren braven en deugdzamen inborst bekend geweest zijn, zullen het verlies bezeffen, dat ik met mijne drie kinderen lijde.

D. POPKENS.
ASSAM, bij *Batavia,* 14 *Augustus* 1820.

Advertisement.

ALL persons having claims against the Estate of the late *James Crawfurd,* Esqr. are requested to make the same known to Messrs. *Robert Scott, J. P. Mac Donnell,* and *Charles Harris,* Executors named in the will of the Deceased, on or before the 1st September next, and all persons indebted to the Estate are requested to settle the same without delay.

Advertentie.

ALLE degenen die iets te pretenderen hebben, ofte verschuldigd zijn aan den boedel van wijlen *J. G. Jager,* gelieven daarvan opgave te doen aan de weeskamer te Samarang.

SAMARANG, 22 *Juli* 1820.
Op last van de kamer,
De Secretaris,
N. A. HOLMBERG DE BECKFELT.

Notice.

THE undersigned intending to quit the Island of Java for a short period, requests all claims against him may be presented to his Attorney, Mr. *Thomas Pitcher*, all persons indebted to him are also requested to make their payment before the expiration of this month.

JOHN WILLIAMS.

BATAVIA, 2d *August*, 1820.

Advertentie.

DE ondergeteekende deze kolonie binnen kort verlatende, verzoekt alle degenen welke iets te pretenderen hebben, of aan hem verschuldigd zijn, daarvan opgave of betaling te doen voor ultimo dezer maand, en heeft tot zijne gemagtigden aangesteld de heeren *Roorda van Eijsinga* en *A. P. Kemper*.

DIKSTAAL, *luit.-kol.*

WELTEVREDEN, *den* 3 *Augustus* 1820.

Advertentie.

ALLE de genen die iets te pretenderen hebben van, dan wel verschuldigd zijn, aan den boedel van wijlen *Edward Essex Capes* van Samarang, worden verzocht daarvan opgave, dan wel betaling te doen binnen zes weeken na dato dezes aan de ondergeteekende als deszelfs gesubstitueerde executeuren.

JESSEN, TRAIL & Co.

BATAVIA, *den* 5 *Augustus* 1820.

Advertentie.

DE ondergeteekenden maken bekend, dat door het voorgenomene vertrek van den tweede ondergeteekende naar Europa, de zaken gecanteerd hebbende onder de firma van *Leps & Fetmenger*, met onderling genoegen op heden gedissolveerd zijn, en de vereffening der nog loopende zaken van voormelde firma, door één van beiden, tot liquiditeit zal worden gebragt.

LEPS.

A. G. P. FETMENGER.

BATAVIA, *den* 1*sten Augustus* 1820.

Advertentie.

DE ondergeteekende geeft kennis, dat hij onder de firma van *Leps & Co.*, de zaken gecanteerd hebbende onder de firma van *Leps & Fetmenger*, van heden af voor eigene rekening continueert.

LEPS.

BATAVIA, *den* 1*sten Augustus* 1820.

Advertentie.

C. SWALUE informeert het publiek, dat hij zijn generale volmagt, dus lange verleent aan den heer *J. A. Beijvanck*, op den 26 Junij jl. heeft ingetrokken, en overgebragt op den heer *L. Heukevlugt*.

Advertentie.

DE kapitein *Stael van Holstein*, in het begin der volgende maand de kolonie verlatende, verzoekt een ieder welke iets van hem mogt hebben te pretenderen, in den loop dezer maand zich te vervoegen, ten huize van den luitenant-kollonel *Dikstaal*.

WELTEVREDEN, *den* 7 *Augustus* 1820.

Advertentie.

ALLE degenen welke iets te pretenderen hebben of verschuldigd zijn, aan den overledenen luitenant *Surmont*, van het 20 bataillon infanterie, gelieven daarvan opgave te doen, aan de ondergeteekende kommissarissen.

J. H. BARENTZ, 1*ste luit.*

P. H. SCHUMACHER, 2*de luit.*

SAMARANG, *den* 1 *Augustus* 1820.

Advertentie.

DIE iets te vorderen hebben van, dan wel verschuldigd zijn, aan den boedel van wijlen den op den 18 dezer te Probolingo in de residentie Bezoekie, ab-intestato overledenen heer *Hermanus Andries Inen*, worden verzocht daarvan aangave of betaling te doen binnen zes weken na de plaatsing dezer, aan de door den teekenaar benoemde agenten *G. A. Guldenaar* en *G. W. Dreier*, te Probolingo.

BEZOEKIE, *den* 30 *Julij* 1820.

De resident,

J. H. VAN IJSSELDIJK.

Advertentie.

ALLE de genen die iets te pretenderen hebben van, dan wel verschuldigd zijn aan den boedel van den ab intestato overledenen burger *Johannes Lest*, gelieven daarvan opgave of betaling te doen, binnen den tijd van zes weeken, van heden gerekend, aan de ondergeteekenden, gecommitteerden voor de weeskamer ter residentie Passourouang.

PASSOUROUANG, 20 *Julij* 1820.

De gecommitteerden voornoemd.

J. H. ZEIDEL.

I. J. RIEMS.

Advertentie.

DE ondergeteekende, voornemens zijnde zich in den loop van dit jaar naar Europa te begeven, zoo worden alle degene, met wien hij eenige zaken te vereffenen mogte hebben, door dezen opgeroepen en verzocht, zulks binnen de tijd van een maand, na dato dezes, te willen bewerkstelligen.

Ook worden alle degenen, voor wie hij zich als borg mogte hebben geinterponeerd verzocht, zich binnen voorn. tijd van andere borgen te voorzien.

SAMARANG, *den* 15 *augustus* 1820.

VAN PREIJN.

Vendu Advertissementen.

Door Vendumeesters zullen de volgende Vendutien worden gehouden, als:

Op Maandag den 21*sten Augustus.*

TEN overstaan en voor de woning van den Deurwaarder van den Raad van Justitie te Batavia, staande op de Tijgers-gragt van diverse bij executie achterhaalde goederen bestaande in wagens, paarden, slaven, huismeubelen, goud en zilver werken, amphioen, vogelnestjes en andere goederen meer toebehoorende aan *L. J. Hendriks*, *Simons* wed. *S. V. Adams*, de Chineesen *I-am Tjingko*, *Lim Jimko*, *Tan Tjonko* en *I-o Kimseeng*.

Op Dingsdag den 22*sten Augustus.*

VOOR het huis van de heer *B. van Tienen*, staande bij de zaag mool, van juwelen, goud en zilver werken, goud en zilver lovertjes, paarde, ruituigen, zeilschuitt en toebehooren, twee plat bodemsche vaartuigen en huis toebehoren, zeer geschikt om in ondiepwater te gebruiken, balken en eenige gezaagde houtwerken, en wat verder te koop zal worden gepresenteerd.

NB. De goederen zullen op Maandag, des morgens van 9 tot 12 uuren door een ieder kunnen bezigtigd worden.

Op Woensdag den 23*sten Augustus.*

IN de thuin van den Wel Ed. Gestr. Heer *van Braam* staande boven Weltevrede van paarden, huismeubelen, schilderijen, plated en glas werken ect. voorts de goederen van den heer *G. C. van Riick*, volgens rondgezondene catalogus, bestaande in porcelainen, plated en glaswerken ect.

En precies om 10 *uuren.*

DE navolgende vastigheid gelegen nabij Tanjong priok, voor rekening van de bovengemelde boedel.

Voor afbraak.

Zeker stuk thuin land beboud met een steene huis, combuis, dispens en wagen huis van steene, paarde stal, slave vertrekken, veehok, en drie speelhuisen, van planken en laatwerk uitgezondert de speelhuisen alle met pannen gedekt staande en geleegen bij na een en half uurgans oostwaarts buiten dese stad in het oosterveld het blok H sub nº. 18.

Waar van de belendigen ten Vendu-kantoor te zien zijn.

Op Donderdag den 24*sten Augustus.*

VOOR het sterfhuis van wijlen *Mechamat Micra Sale*, staande agter het voormalige kantoor van Boedel-meesters, van huismeubelen, glas en zilver werken, en wat verder te koop zal worden gepresenteerd.

Op Vrijdag den 25*sten Augustus.*

VOOR het huis van de heer *S. Markertich*, staande op de Groote-roea malacca, van blauw linnen, witte casfas en bastas, gebloemde doeriassen, gestreepte gingangs, chitzen, fijne roode zakdoeken, Bengaalsche zeep, zeijlgaaren, gedroogde risse, zeijldoeken, beste masulipatnamse snuif, fijne Engelsche flanel ect. ect.

En precies om 11 *uren.*

DE navolgende vastigheid voor rekening des boedel van wijlen *Njeij Diana*.

Zeker twee erven thans te zaamen getrokken en tot een gemaakt bebouwd met een pedak van steen en planken, met pannen gedekt, staande en gelegen buiten deese Stadspoort Rotterdam in het oosterveld het 16 deel van het blok L. sub no. 192, 193, 194, 195 en 196.

Waar van de belending en servituten zijn op het Vendu-kantoor te zien.

Te koop.

HET huis met dies bijgebouwen of de tuin op aannemelijke conditien van en bewoond, door

J. VAN REENEN.

For Sale,

ON moderate terms, the HOUSE or GARDEN, occupied by *J. van Reenen*.

Te huur.

OM direct te betrekken een HUIS op de Tijgers gragt welcen bewoond door wijlen den heer *van der Keer*, informatie bij *Leps*.

Te koop.

EEN stuk grond, gelegen op het Konings-plein no. 2, op zeer voordeelige konditien. De koop-prijs kan blijven staan. Adres bij

C. HEIJER.

Advertentie.

IN den loop dezer maand zullen bij publieke vendutie, voor afbraak verkogt worden, de gebouwen, staande in den tuin van wijlen den Wel Edel Gestrenge Heer *J. A. van Braam*, benevens de daarbij behoorende grond, geleegen aan het zeestrand, oostwaarts van deze stad, nabij Tanjong Priok.

BATAVIA, 5 *augustus* 1820.

Te koop.

OP aannemelijke voorwaarden en om dadelijk te worden aanvaardt, het HUIS op Goenong-sahari, toebehoorende aan den eigenaar *G. C. van Rijck*.

BATAVIA, *den* 3 *Augustus* 1820.

Te huur.

EEn pakhuis gemerkt n°. 2, gelegen aan de Groote-rivier, te bevragen bij

J. VAN REENEN. & Co.

For Rent.

A WAREHOUSE, at the Great-river.

J VAN REENEN & CO.

Advertentie.

BIJ de heer *Colville, Jutting & Co.*, zijn te bekomen de ondervolgende goederen aangebragt met het Engelsch schip MARIJANN, als Engelsche meubels, chitsen, zadels, zweedsch ijzer en diverse andere goederen meer.

BATAVIA, 5 *Augustus* 1820.

Advertentie.

BIJ *Groenewald & Meijer*, is tegen kontante betaling te bekomen, nu pas door het schip DELPHINE, van Nederland aangebragt, als: Delftsche gras-boter, Westfaalsche hammen, soete-melksche en komijne kaasen, Hollandsche roode wijn, dito rijnsche wijn in kistjes van 30 bottels, genever in kelders, Hollandsch water, lijnolie in vaten, rollen zijldoek, en diverse goederen meer.

Te koop.

BIJ *A. L. Forestier & Co.* No. 9, Groote-rivier.

275 vaten best Amerikaansch meel.
170 dito gezouten vleesch.
16 dito dito spek.

aangebragt met het schip MARY ANN, van Providence.

Als ook,

Drie balen fijn laken voor dames, geschikt voor dit climaat, pas aangebragt met het schip CLAIJ, van Engeland.

For Sale.

BY the American Ship MARY ANN, Captain *Bowers*, from Providence.

275 barrells superfine Flour.
170 ditto Beef.
16 ditto Pork.

Apply to *A. L. Forestier & Co.* Great-river-street, No. 9.

For Sale.

THREE Bales of FINE LADIES' CLOTH, suitable for this climate, just arrived by the American Ship CLAY, Capt. *Hetchings*, from England,—apply to *A. L. Forestier & Co.* Great-river-street, No. 9.

Advertentie.

BIJ *J. F. Trentowskij* in de binnen Nieuwpoort-straat, is tegen kontante betaling te bekomen, pas aangebragt per het schip BETSEIJ & CAROLINE, kapt. *Schröder*.

Booter in ½ en ¼ vaatjes.
Zoetemelksche en Leidsche kazen.
Hammen en gerookt vleesch.
Ossenribben en kalfschijven in blik.
Andere provisien en olijf-olij.

Zoo ook:

Gouden repetitie en andere horlogiën met dies kettings en kachetten, benevens bij hem in consignatie ontvangene
Roodewijn, Chateau margeau, Cantemerle en genever. Alsmede zijn bij denzelven nog verkrijgbaar.
Gouden dames cintures met brillianten en andere edele gesteenten.
Gouden snuif- en spelende tabaksdozen,
Epauletten, dragons en diverse bijouterien.
Extra fijne kanten en voiles.

Dames witte en graauwe kastore hoeden.
Mans graauwe en zwarte hoeden (laatste smaak.)
Differente gekleurde damesschoenen.
Extra groote witte glazenruiten.
Desert en tafelmessen met dies vorken.
Amandelen.
Tuinboonen en andere goederen meer.

Advertentie.

BIJ *de Haart* zijn onlangs aangebragt, een fraaije verzameling van uitmuntende schilderijen door de eerste meesters, bestaande in jagt- en land-gezigten en differente figuren, zoo wel in platen als op doek een paneel ter uitvoer gebragt, zoomede mooije teeken-dozen, teeken-papier en fijne penceelen, als ook nog eenige boeken, met keurig gecouleurde platen, en tevens goede madera en roode wijn, tafel-servisen, servietten en tafellakens, glaswerken, spaansch-groen, witlood; wijn-azijn, katoenen kousen, kanten en voiles, alles voor kontante betaling.

Advertentie.

BIJ *Westermann & de Nijs*, zijn te bekomen de ondervolgende, pas van Bengalen aangebragte goederen; als, fijne neteldoeken, tafellakens en servetten, blaauwe lijnwaten, Chinsurasche sigaren, beste Malabaarsche kardamom, zijde zakdoeken, Taffetasche en Patnasche zeep, benevens eenige vaatjes haring, en andere goederen meer.

Advertentie.

BIJ de heeren *Deans, Scott & Co.*, zijn door het Nederlandsche schip BARONESSE VAN DER CAPELLEN, aangebragt de volgende goederen, als: Patnasche- en Benares opium, tarwe, beste Schiedamsche genever in heele kelders, superieure gonij zakken, zeep in kisten, Chinsurasche sigaren in papier en kanasters, stuk goederen geassorteerd, een rijtuig, een ben lij en menigvuldige andere goederen. Het bovengemelde schip zal binnen kort vertrekken naar Antwerpen, voor vracht en passagiers zich te addresseren aan de gemelde heeren, of aan den heer *S. van Caneghem*, *Armateur*.

BATAVIA, *den* 10 *Aug.* 1820.

Advertentie.

TER lands drukkerij, zijn te bekomen Nederlandsche Staats-Almanakken voor 1819, tegen *f* 7 het exemplaar.

Advertisement.

TO BE SOLD BY PUBLIC AUCTION,

WITHOUT RESERVE,

TO CLOSE A CONCERN,

On Tuesday the 15th instant,

AT THE STORES OF

Messrs. Deans, Scott & Co. Samarang,

A QUANTITY OF

EARTH OIL.

Te koop.

VIER nieuwe Engelsche KAP CHAISEN bij

JESSEN, TRAIL & Co.

Advertentie.

WESTERMANN & DE NIJS, adverteeren bij deze dat hun negotie huis van de Groote rivier verplaatst is, in dat laatst door den heer *P. G. Siberg*, geoccupeerd geweest, staande aan de westzijde op de hoek van de Tijgers gragt, no. 24 alwaar bij hun de ondervolgende goederen te bekomen zijn, als Hollandsche roode wijn, madera wijn, pale ale en brandewijn op bottels, genever in kelders, bier of vaten, Japansche soija, hammen, gerookt vleesch, tongen en worst in vaatjes, voorts lakens en kasemiren, neteldoeken, fraaije plated glas en aardewerken, schrijfbehoeften, hoeden etc. etc.

Te koop.

BIJ *Brouwer, Nolthenius & Co.*, pas aangebragt met het schip BETSEIJ & CAROLINA, kapitein *C. Schröder*, factuurswijze, diverse provisien, genever, roode en alle soorten van fijne wijnen, galanterien, opium, touwwerk, bonten en linnens, voorts nog echte cognac-brandewijn, ijzer- en staalwerken, lakens, extra fraaije tapijten, zijde goederen, Engelsche horlogien, kanten, glaswerken, meubelbeslag, Hollandsch zoutvleesch, scheepsbrood, bier, loodwit, pendules, zoete olij in kistjes, pasfementen &a.

BATAVIA, 18 *Augustus* 1820.

Te koop.

GOEDE verband-schriften en obligatien, informatie bij *Vogelaar*, op Struiswijk.

18 *Augustus* 1820.

TEGEN het einde dezer maand, zal te Samarang worden verkocht, een gedeelte van den inboedel van wijlen den heer *van Winkelmann*, bestaande uit fraaije meubelen. Voorts het woonhuis in de stad, alsmede een stukje tuinland, gelegen aan de zuid-zijde van den weg naar Bodjong.

Te koop.

HOLLANDSCHE booter, ligt hier op vaaten en zeltzerwater bij

WESTERMAN & DE NIJS.

Advertentie.

VOOR een civiele prijs, uit de hand te koop de volgende oorspronglijke of vertaalde werken van *van der Linden*.

Indicieele practijk, 2 deelen.
Rechtsgeleerd en koopmans handboek.
Pothier, over het wisselrecht.
Idem, contracten 2 deelen.
Idem, leenten.
Idem, foc[...]n

in 8 nette half Engelsche banden, adres aan 's lands drukkerij.

Passagie naar Rotterdam.

MET het snelzeilende, gekoperde Nederlandsche schip WILHELMINA, kapt. *J. Palm*, groot circa 300 lasten; zal in den loop der maand september aanstaande zeilen, en is zeer geschikt tot het overvoeren van passagiers, adres aan den kapitein, of aan de heeren *van Rijck*, *Preiger & Co.*

BATAVIA, *den* 5 *Augustus* 1820.

Passagie naar Rotterdam.

MET het snelzeilende gekoperde Nederlandsche schip MARIJ, kapt. *W. Alexander*, groot circa 140 lasten, zal in den loop der maand september aanstaande zeilen, en is zeer geschikt tot het overvoeren van passagiers, adres aan den kapitein, of aan de heeren *van Rijck Preiger & Co.*

BATAVIA, *den* 5 *Augustus* 1820.

Vracht en Passage,

Naar Engeland.

MET het snel-zeilend Engelsch schip MARIJANN, kapit. *Morgan*, zeer wel ingerigt voor passagiers, en hebbende een bekwaam geneesheer aan boord, te bevragen bij de heeren *Colville, Jutting & Co.*

BATAVIA, 3 *Augustus* 1820.

For London.

THE Ship MARY ANN, Capt. *A. Morgan*, will be ready to receive goods on board on the 20th instant. Has excellent accommodation for Passengers, and carries a Surgeon.

For Freight or Passage, apply to Mess. *Colville, Jutting & Co.*

Passage to England.

THE English Ship MALABAR, Captain *Acough*, having excellent accommodations for Passengers, and carrying an experienced Surgeon, will call at Batavia about the 20th August, and will only remain a few days. Application for Passage to be made to Messrs. *Deans, Scott & Co.* Batavia.

Vracht en Passagie.

NAAR LIVERPOOL, het Engelsche schip WILLIAM NEILSON, kapitein *Pearson*, 360 tonnen, zal zeilen in deze maand en kan nog 100 tonnen vracht nemen. Heeft goede plaats voor passagiers; te bevragen bij *Skelton & Co.*

BATAVIA, *den* 3 *Augustus* 1820.

Passage,
for England and Holland.

THE well-known, fast-sailing, Ship CLAUDINE, Captain *Welsh*, will sail from Batavia about the beginning of September. Application for Passage to be made to Messrs. *Deans, Scott & Co.* Batavia. The CLAUDINE will touch at the Cape of Good Hope on her way to Europe.

Freight or Passage,
To Liverpool.

THE fast-sailing Ship WILLIAM NEILSON, Captain *Pearson*, 360 Tons burthen, will sail in all this month. She has room for about 100 Tons of freight, and on moderate terms, and has good accommodations for Passengers. Application to be made at the office of Messrs. *Skelton & Co.*

Batavia, 3*d August* 1820.

Vracht en passage.

NAAR AMSTERDAM, met het snelzeilend nieuw gekoperd fregat-schip BETSEIJ & CAROLINE, kapitein *C. Schröder*, addres bij *Brouwer, Nolthenius & Co.* Groote-rivier westzijde n°. 45.

BATAVIA, 12 *Augustus* 1820.

Voor vracht naar Antwerpen.

HET Nederlandsch schip HERO, groot 200 ton, voor verdere informatie bij den heer *R. Thornton*, groote Malacca-straat No. 35.

For Freight or Charter,
For Antwerp.

THE Dutch Ship HERO, burthen 200 Tons; for further particulars apply at Mr. *Robert Thornton's*, great Malacca-street, No. 35.

Vracht en Passage,

NAAR Cheribon, Tagal, Paccalongan, Samarang, en Sourabaija; met de brik ELIZABETH, kapt. *J. Robertson*, zal met den 20sten augustus zeilen, adres bij

WESTERMAN & DE NIJS.

Advertentie.

WORDT mits deze bekend gemaakt dat het kantoor van boedelmeesteren verplaatst is in de Koestraat, in het bovenhuis van den resident van Batavia.

Ter ordonnancie van president en leden in het kollegie van boedelmeesteren.

W. L. CRANSSEN, *Secretaris.*

Advertentie.

DE ondergeteekende geadmitteerd zijnde om als advocaat en procureur voor de regtbanken alhier te postuleren, verwittigd het publiek dat deszelfs kantoor, op maandag aanstaande op de Groote-rivier, naast het negotiehuis van den heere *Micro*, geopend is.

BATAVIA, *den* 19 *Augustus* 1820.

EVERSDIJK DOMINICUS.

*** *Ter Lands-Drukkerij wordt, tegen betaling van f 6:-:, afgeleverd het Naamboekje voor het 2de halfjaar 1820.*

Bij hetzelve zijn gevoegd de onderscheidene Reglementen en Bepalingen, welke voor het Publiek het meest nuttig zijn te weten, als: de Zegel-Ordonnantie met derzelver ampliatiën en alteratiën, Reglementen op de Scheeps-passen, Tafel van afstanden enz.

Hetzelve geniet, even als de Courant, vrijheid van port, en de aanvragen uit de Residentiën zullen, mits vooraf betaling geschied zijnde, stiptelijk en zonder oponthoud worden voldaan.

Daar het weder algemeen gebruik wordt, de bekendmakingen voor de Bataviasche Courant des vrijdag morgens ter Drukkerij te bezorgen, in stede van donderdag vóór 3 uur na den middag, zoo wordt de ondergeteekende in de verpligting gebragt, de belanghebbenden te waarschuwen, dat hij in den vervolge zich stipt aan de bestaande bepaling dienaangaande zal houden. Advertentien van sterfgevallen, geboorte, enz., als ook van aangebragte facturen, met schepen donderdags gearriveert, zullen echter, als tot dusverre, zoo laat als mogelijk opgenomen worden.

De Directeur van 's Land Drukkerij.

LUDWIG IHNEN.

Post-kantoor te Samarang.

Wordt ter kennisse van het publiek gebragt, dat aan het post-kantoor te Samarang berustende zijn de ondervolgende brieven, welke uit hoofde van onbekendheid der adressen niet bezorgd zijn; wordende alle de daarbij belanghebbende, derzelver gemagtigden of executeuren uitgenoodigd, gemelde brieven aan het post-kantoor voornoemd, tegen betaling van het bepaalde port, te komen afhalen.

AAN	VAN
Balch, Mr. Justin	*Sourabaija.*
Capn. of the schip Baron van de Kapelle.	*Samarang.*
Ekkert, (weduwe) geboren Winkelman.	*Sourabaija.*
Effer, J. J. (Bombardier)	*Samarang.*
Howe, Mr. D. W.	*Batavia.*
Koot, W.	*Sourabaija.*
Lie Lumping.	*Ambon.*
Lopsen,	*Samarang.*
Mulder, P.	*Sourabaija.*
Moolenstein,	*Samarang.*
Morix,	"
Niqulur,	*Koedus.*
Njaij Rebce,	*Grisfee.*
Peeters, G.	*Batavia.*
Rijk, Dirk	*Europa.*
Rhijnhoud, G. E. (weduwe) geboren Vos.	*Samarang.*
Siaur Mirsap, (Moor)	"
Thomas, D.	*Solo.*
Virre,	*Samarang*
Willem,	"

Post-kantoor SAMARANG, *den* 18*den Juli* 1820.

De Postmeester.

H. W. GESELSCHAP.

GEDRUKT TE BATAVIA,
ter Lands Drukkerij.